

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

ETLA

VUOSIKERTOMUS 2014

Sisältö

3	Toimitusjohtajan katsaus
4	Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014
4	Toiminta vuonna 2014 lyhyesti
4	Merkittäviä tutkimuksia valmistui
7	Meneillään oli useita tutkimushankkeita
8	Uusia kiinnostavia tutkimushankkeita oli alkamassa
8	Yhteistyötä yli rajojen
10	Uusia tuulia ennustamisessa
11	ETLAn edustajat esiintyivät usein julkisuudessa
12	Väitöksiä ja urakiertoa
12	Hallinto ja talous
14	Liitteet
14	1 Kannatusyhdistyksen valtuuskunta ja hallitus
15	2 Johto ja henkilöstö
16	3 ETLAn sarjoissa ilmestyneet julkaisut
18	4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa
20	5 Seminaareja ETLAssa
21	6 Esitelmiä ja alustuksia
28	7 Asiantuntijatehtävät
30	8 Tuloslaskelma ja tase

Toimitusjohtajan katsaus

Suomen taloudellinen toimintaympäristö kehittyi riskitietoisella tavalla vuonna 2014. Yhtäältä maailmantalouden näkymät kohenivat Yhdysvaltain vahvistuneen kasvun vauhdittamana ja myös EU-maiden talous kääntyi kasvuun. Toisaalta Venäjän talous ja sen myötä Suomen vienti sukelsivat pahoin. Taustalla olivat öljyn hinnan lasku sekä Ukrainan kriisin aiheuttamat pakotteet, vastapakotteet ja yleisen epävarmuuden lisääntyminen.

Rinnan kehittyneiden maiden talouden piristymisen kanssa kasvoi huoli yleisen hintatason pitkäaikaisen laskun, deflaation, mahdollisuudesta. Tämän torjumiseksi Yhdysvaltain keskuspankki jatkoi varsin keveää rahapolitiikkaa ja myös EKP ilmaisi valmiutensa poikkeuksellisiin kevennystoimiin. Laajasta velkapaapereiden osto-ohjelmasta päätettiin tammikuussa 2015. EKP:n linjaukset ovat osaltaan painaneet korkotason ennätysalhaiseksi samalla kun euro on selvästi heikentynyt muihin päävaluuttoihin nähden.

Suomen kokonaistuotanto ei vielä kukaan pääsyt kasvuun. Viennin kehitys pysyi heikkona. Venäjän viennin lasku oli tässä yksi tekijä, mutta vielä tärkeämmiksi rajoituksiksi voidaan arvioida suomalaisen tuotannon rakenneongelmat ja heikko kustannuskilpailukyky. Heikko vientikehitys puolestaan on pääsyy investointien supistumiselle. Kulutus ei jaksanut kasvaa, kun tulonmuodostus jäi heikoksi työttömyyden lisääntymisen ja hitaan ansiokehityksen takia ja finanssipolitiikka kiristyi lievästi. Sopeutustoimista huolimatta julkisen sektorin alijäämä ylitti 3 % ensimmäisen kerran sitten vuoden 1996.

Politiikkatoimet talouskehityksen kääntämiseksi etenivät hitaasti tai eivät lainkaan. Hallituksen keskeinen hanke sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseksi romahti. Positiivinen asia oli kuitenkin pitkään odotettu sopimus eläkeuudistuksesta. Vaalien jälkeen aloittava hallitus on samaa mittaluokkaa olevien haasteiden edessä kuin Esko Ahon hallitus 1990-luvun alun lamassa. Jo perinteiseen tapaan ETLA valmisteli loppuvuonna 2014 uudelle hallitukselle evästyksiä tarvittavasta talouspolitiikasta. Niissä painotetaan kilpailukykyyn kohentamista, työmarkkinoiden uudistamista, työvoiman tarjonnan lisäämistä, tuottavuutta kohen-tavan rakennemuutoksen tärkeyttä ja julkisen talou-

den velkaantumiskehityksen katkaisemista.

ETLAn toiminnassa kulunut vuosi oli monella tavalla menestyksellinen. Laitos tuotti merkittävästi julkiseen keskusteluun vaikuttaneita analyysejä mm. EU:n kehityksestä, ns. pohjoismaisesta mallista, työn ja työmarkkinoiden muutoksesta ja kilpailukyvyn erilaisista ulottuvuuksista. Laitoksen pitkään eläketutkimusperinteeseen nojautuen ETLA arvioi tuoreltaan saavutetun eläkeratkaisun vaikutukset.

Myös näkymät eteenpäin ovat rohkaisevat. Vuoden 2014 alussa toteutetun sidosryhmäkyselyn pääviesti oli, että ETLA tekee oikeita asioita ja pääosin kiinnostavalla ja laadukkaalla tavalla; toki myös parannuskohteita löytyi. Laitos on onnistunut hyvin projektirahoituksen hankinnassa tärkeinä ja kiinnostavina pitämiimme hankkeisiin. Erityisesti on syytä mainita ETLAn johtama kansainvälinen FIRSTRUN-hanke, jossa selvitetään Euroopan unionissa tehtyjen finanssipoliittisten uudistusten tarkoituksenmukaisuutta ja mahdollisia uusia keinoja tukea EU:n jäsenmaiden vakaata talouskehitystä. Kolmivuotiselle hankkeelle saatiin rahoitus kovassa kansainvälisessä kilpailussa EU:n Horizon 2020-ohjelmasta. Talouden kilpailukykyä ja rakennemuutoshaasteita koskeva työ jatkuu useissa hankkeissa. Luovassa on taas monia kiinnostavia tutkimusraportteja, joista uskon olevan hyötyä yrityksille, ETLAn taustayhteisöille sekä poliittisille päätöksentekijöille.

Esitän tutkimuslaitoksen puolesta lämpimän kiitoksen rahoittajillemme, jotka ovat tehneet laitoksen tutkimus- ja julkaisutoiminnan mahdolliseksi. Omas-ta puolestani kiitän ETLAn ja Etlatiedon henkilöstöä hyvin tehdystä työstä. Vaikka työpaine on ajoittain ollut suuri, henkilöstö on säilyttänyt innostuksensa sekä uuden tiedon tuottamiseen että sen jakamiseen eri muodoissa.

Vesa Vihriälä
toimitusjohtaja

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

TOIMINTA VUONNA 2014 LYHYESTI

Vuoden aikana saatiin valmiiksi useita merkittäviä tutkimushankkeita, muun muassa kaksi mittavaa yhteishanketta. Toisessa, yhdessä Ulkopoliittisen instituutin kanssa toteutetussa hankkeessa selvitettiin Euroopan unionin kehitysvaihtoehtoja talouskriisin jälkeen. Toinen yhteishanke toteutettiin pohjoismaisena yhteistyönä, ja sen tutkimusaiheena oli pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuus.

Työn alla oli useita vuonna 2015 tai sen jälkeen valmistuvia hankkeita. Vuoden aikana varmistui rahoitus myös monille uusille hankkeille, joista merkittävin on yhdessä seitsemän eurooppalaisen korkeakoulun ja tutkimuslaitoksen kanssa toteutettava kolmivuotinen FIRSTRUN-hanke. Hankkeen nimi on lyhennelmä sanoista *"Fiscal Rules and Strategies under Externalities and Uncertainties"*. Nimensä mukaisesti hankkeessa selvitetään, miten kansallisen finanssipolitiikan vaikutukset muihin EU-maihin ja talouskehitykseen liittyvä epävarmuus tulisi ottaa huomioon yhteisiä finanssipolitiikan sääntöjä ja kansallisia talouspolitiikan strategioita suunniteltaessa.

Valtioneuvoston kanslia tilasi vuoden aikana ETLAlta useita tutkimuksia virkamiesvalmistelun ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Osa tutkimuksista valmistui alkuvuonna 2015, osa valmistuu myöhemmin vuoden aikana.

Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) Säätiön tuella toteutettiin laaja Suomen kilpailukykyä analysoiva hanke, jonka tulokset julkistettiin vuonna 2014. TT-säätiön tukemissa hankkeissa jatketaan kuluvana vuonna muun muassa kilpailukykyyn liittyvien kysymysten selvittämistä, sekä analysoidaan keski suurten ja pienten suomalaisyritysten kasvun edellytyksiä.

ETLAn tutkimuksia referoitiin jälleen laajasti tiedotusvälineissä. Kansainvälistä digitaalista verkkomediaa seuraavan Meltwater-yhtiön mukaan ETLA tavoitti vuoden 2014 aikana verkkomedian välityksellä noin 21,5 miljoonaa ihmistä.

MERKITTÄVIÄ TUTKIMUKSIA VALMISTUI

Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoittaman *"EU talouskriisin jälkeen"* -projektin loppuraportti julkistettiin toukokuussa (8.5.). Tutkimustuloksia esittelivät julkistamisseminaarissa sen kirjoittajat Ulkopoliittisen instituutin Juha Jokela ja Teija Tiilikainen sekä ETLAn Markku Kotilainen ja Vesa Vihriälä. Valmistellut kommenttipuheenvuorot käyttivät seminaarissa alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo valtiovarainministeriöstä ja julkisasiamies Niilo Jääskinen EU:n tuomioistuimesta.

Loppuraportin mukaan Euroopan talous- ja rahoiliitolla on muitakin vaihtoehtoja kuin tiivistyä liittovaltioksi tai hajota, kuten monet väittävät. Loppuraportissa hahmotellaan näiden ääripäiden väliin kaksi muuta päävaihtoehtoa, pankkiunioni-EMU ja fiskaaliliunioni-EMU.

Pankkiunioni-EMU arvioidaan raportissa jokseenkin helpoksi ratkaisuksi Suomelle, vaikka järjestelmällä onkin ongelmansa toimivaltajaon selkeyden ja demokraattisten vastuusuhteiden näkökulmasta. Fiskaaliliunioni-EMU olisi ongelmallisempi, vaikka sillä olisi myös myönteisiä piirteitä Suomen kannalta. Liittovaltio-EMUssa Suomen olisi hankalaa olla mukana mm. sen vuoksi, että meille tärkeät Ruotsi ja Iso-Britannia olisivat hyvin todennäköisesti sen ulkopuolella.

Kirja *Jokela, Juha – Kotilainen, Markku – Tiilikainen, Teija – Vihriälä, Vesa: EU:n suunta – kuinka tiivis liitto? (ETLA B261/UPI Raportti 39)* on sähköisessä muodossa vapaasti saatavilla ETLAn ja UPI:n kotisivuilta, joilta ovat ladattavissa myös tutkimushankkeeseen liittyvät lukuisat erillisraportit.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

Pohjoismaiden malli kykenee uudistumaan

Pohjoismaiden ministerineuvoston ”Kestävä pohjoismainen hyvinvointi” -ohjelman puitteissa tehty yhteispohjoismainen tutkimus ”The Nordic model – challenged but capable of reform” julkistettiin toukokuussa (22.5.) Pohjoismaiden ministerineuvoston juhla-konferenssin yhteydessä Reykjavíkissa Islannissa, jossa loppuraporttia esitteli Vesa Vihriälä. Tutkimusta esiteltiin myös Helsingissä 28.5. ETLAn järjestämässä seminaarissa. Helsingin-seminaarissa tutkimustuloksia esittelivät Rita Asplund, Mika Maliranta, Tarmo Valkonen ja Vesa Vihriälä. Raportti oli esillä myös kesäkuussa (11.6.) Pariisissa OECD:n sihteeristön järjestämässä seminaarissa ”Growth, Employment and Welfare – Nordic lessons and perspectives”, jossa sitä esittelivät Tarmo Valkonen ja Vesa Vihriälä.

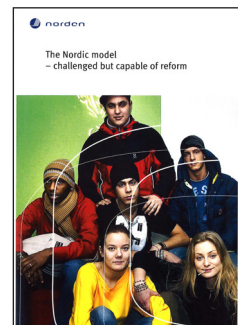
ETLAn johtamassa hankkeessa oli mukana asian-tuntijoita neljästä maasta ja yhteensä kuudesta yliopistosta ja tutkimuslaitoksesta: Karsten Albæk (Det Nationale Forskningscenter for Velfærd SFI), Torben M. Andersen ja Allan Sørensen (Aarhus Universitet), Erling Barth ja Kristine von Simson (Institutt for samfunnsforskning), Bernt Bratsberg, Oddbjørn Raaum ja Knut Rød (Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning), Lars Calmfors (Institute for International Economic Studies, Stockholm University), sekä Rita Asplund, Antti Kauhanen, Jukka Lassila, Mika Maliranta, Niku Määttänen, Tarmo Valkonen, Pekka Vanhala ja Vesa Vihriälä (ETLA).

Hankkeen rahoitti Pohjoismaiden ministerineuvosto. Loppuraportti Valkonen, Tarmo – Vihriälä, Vesa (eds.): *The Nordic model – challenged but capable of reform* (ETLA B262/TemaNord 2014:531) on vapaasti saatavilla Pohjoismaiden ministerineuvoston verkkosivuilta.

Loppuraportissa todetaan, etteivät Pohjoismaat ole aivan niin poikkeuksellisia kuin usein ajatellaan, vaikka ne menestyvät erinomaisesti sekä kilpailukyky- että hyvinvointivertailuissa. Maiden väliset erot ovat myös kasvamaan päin. Suomi on putoamassa meihin parhaiten verrattavissa olevien Ruotsin ja Tanskan kerkasta. Suomen kannalta tutkimuksen keskeisiä viestejä on se, ettei julkisten palveluiden ja turvaverkkojen rahoitusta aseta vaakalaudalle säästöpolitiikka tai uusliberalismi vaan taloudellisen pohjan rapautuminen.

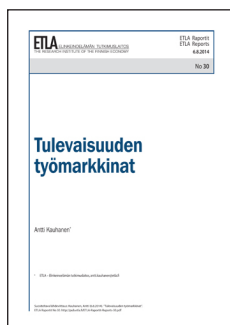
Työmarkkinoiden muutosvoimat vaikuttavat eri tavoin eri tehtäviin

Työmarkkinoiden tulevaisuudenkuvaa selvittävä Antti Kauhasen tutkimusraportti ”Tulevaisuuden työmarkkinat” (ETLA Raportit No 30) julkistettiin elokuussa (6.8.). Siinä käsitellään informaatio- ja kommunikaatioteknologian kehityksen, globaalien arvoketjujen

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

syvenemisen sekä väestön ikääntymisen vaikutuksia työmarkkinoiden rakenteisiin ja työnteon muotoihin. Tutkimusta kommentoivat julkistamisseminaarissa hallitusammattilainen Juha Rantanen sekä Antti Alaja-Kalevi Sorsa -säätiöstä. Elinkeinoelämän keskusliitto EK tuki taloudellisesti raportin kirjoittamista.

ICT kehittyä huomattavaa vauhtia ja sen mahdollistamat uudet tuotteet, palvelut ja toimintatavat muuttavat tehtävärakenteita taloudessa. Osa toiminnoista korvataan tietotekniikalla, kun taas toisten tehtävien suorittamista se tukee merkittävällä tavalla. Kuljetus- ja informaatiokustannusten merkittävä aleneminen on mahdollistanut toimintojen maantieteellisen hajauttamisen. Tämä on johtanut siihen, että tehtävät tai toiminnot ostetaan globaalisti sieltä, missä se on kustannustehokkainta. Väestön ikääntyminen näkyy tehtävärakenteissa erityisesti hoivapalveluiden kysynnän kasvun kautta, ilmenee raportista.

Suomessa tehdään tulevaisuudessa niitä tehtäviä, jotka pystytään tuottamaan täällä globaalisti kustannustehokkaimmin. Tähän mennessä toimintojen siirtäminen ulkomaille on myötävaikuttanut tehtävärakenteiden polarisaatiokehitykseen: pieni- ja korkeapalkkaisten tehtävien osuus on kasvanut suhteessa keskipalkkaiseihin tehtäviin.

Myös toisessa, tammikuussa (13.1.) julkistetussa selvityksessä (Pajarinen, Mika – Rouvinen, Petri: "Computerization Threatens One Third of Finnish Employment" (ETLA Brief No 22)) ennakoitua suurista muutoksista työmarkkinoille. Muistion mukaan monet Suomen työtehtävistä ovat erittäin alttiita tietokoneistumiselle. Niiden osuus on noin kolmannes kai-

kista tehtävistä; matalapalkkaiset, alhaista ammattitaitoa vaativat tehtävät ovat eniten uhattuja. Palveluissa tehtävät ovat teollisuutta enemmän suojassa tietokoneistumisen vaikutuksilta.

Rakenteelliset vahvuudet jäävät hyödyntämättä heikon kustannuskilpailukyvyn vuoksi

Elokuussa (26.8.) julkistettiin avoimessa seminaarissa myös tulokset Suomen lyhyen ja pitkän aikavälin kilpailukykyä selvittäneestä tutkimuksesta. Hankkeessa vertailtiin kilpailukyvyn erilaisia mittareita ja arvioitiin, millaisia päätelmiä Suomen kilpailukyvyn tilanteesta on mahdollista tehdä. Hankkeen tuloksena on julkaistu kaksi kirjaa, Maliranta, Mika: "Kustannuskilpailukyky kasvumesteyksen ehtona: mittaus, osatekijöitä ja tulkintaa" (ETLA B264), sekä Pajarinen, Mika – Rouvinen, Petri: "Kilpailukyky á la IMD ja WEF" (ETLA B263).

Tutkimustulosten mukaan Suomessa on useita rakenteellisia vahvuuksia, jotka antavat hyvät edellytykset talouden kasvulle ja hyvinvoinnin lisäykselle. Kustannuskilpailukyvyn heikkous on kuitenkin estänyt tämän potentiaalin hyödyntämistä viime vuosina. Huono tilanne johtuu siitä, että kustannuskilpailukyvyn heikkenemistä on tapahtunut jo kauan ja laajalla rintamalla – käänne huonompaan tapahtui 2000-luvun alkuvuosina ja kehitys on ollut heikkoa monilla toimialoilla. Karkeasti puolet kustannuskilpailukyvyn heikkenemisestä johtuu siitä, että tuotavuuden kasvu on hidastunut suhteessa kilpailijamaihinkin ja toinen puoli siitä, että työvoimakustannukset ovat kohonneet kilpailijamaita nopeammin.

Hanketta "Mitä kilpailukyky on ja millainen se on Suomessa" rahoitti TT-säätiö.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

Tekstiiliala etsii uutta kurssia globalisaation ristiaallokossa

Monet megatrendit, kuten teknologinen kehitys, kehittyvien maiden kuluttajien ostovoiman ja käyt-
tämisen muutokset sekä ekologisten ja eettisten
arvojen nousu muovaavat tekstiili- ja vaatetusteol-
lisuuden toimintaympäristöä, arvioidaan Antti-Jus-
si Tahvanaisen ja Mika Pajarisen kirjassa ”Älykankai-
ta ja kukkamekkoja – Suomalainen tekstiiliteollisuus
globalisaation ristiaallokossa” (ETLA B265). Tutkijoi-

den mukaan alan tulevaisuu-
den kilpailukyky on pitkälti kiin-
ni siitä, kuinka hyvin yritykset
pystyvät valjastamaan mega-
trendit edukseen.

Asiakkaalle tulisi tarjota yhä
alhaisemman hinnan sijasta
suurempaa lisäarvoa. Näin yri-
tykset voisivat katkaista kustan-
nuskilpailukierteen ja kääntää
kelkan kohti kasvua. Tällä tiellä
tekstiilien teknistyminen on in-

sinöörikeskeiselle Suomelle yksi helpoiten valjastet-
tavista trendeistä. Esimerkiksi niin urheilutekstiileis-
sä kuin sairaanhoidossa yleistynyt kehon toimintojen
jatkuva mittaus ja ohjaus luovat runsaasti uusia kehi-
tysmahdollisuuksia. Tuotantoteknologiakin kehitty-
harppauksin. Suomessa kehitteillä oleva sellupoh-
jainen tekstiilituotantoteknologia saattaa onnistues-
saan tuoda valmistusta takaisin kotimaahan.

Tutkimusta tukivat taloudellisesti Tekstiili- ja vaa-
tetusteollisuus Finatex ry, Tex-Inno ry ja Tekstiilihuol-
toliitto ry.

MENEILLÄÄN OLII USEITA TUTKIMUSHANKKEITA

Meneillään oli useita tutkimushankkeita, joista yh-
dessä ETLA suunnittelee amerikkalaisen Michiganin
yliopiston professorin Peter Adriaensin kanssa mallia
Teollisen uudistumisen rahastolle. Sen on määrä tar-
jota eläkeyhtiöille ja muille suurille institutionaalisil-
le sijoittajille mahdollisuus sijoittaa lupaaviin pieniin
ja keskisuuriin cleantech-yrityksiin. Rahastoon ker-

tyvät varat on tarkoitus sijoittaa edelleen erilaisina
osake- ja velkasijoituksina yrityksiin niin, että sijoitta-
jat voivat odottaa kilpailukykyistä tuottoa omien ris-
kiprofiiliensa puitteissa. ETLasta mallin kehitykseen
osallistuu Antti-Jussi Tahvanainen.

Innovatiivisia teknologiaratkaisuja tarjoavat ja
uraauurtavia liiketoimintamalleja kehittävät pk-yri-
tykset muodostavat tärkeän potentiaalin perinteisen
teollisuuden uudistumiselle ja sen myötä talouskas-
vun kiihdyttämiseksi. Yritysten välistä, yli perinteis-
ten toimialarajojen ulottuvaa vuorovaikutusta ja sen
myötä uusien teollisuusalojen syntyä hidastaa kui-
tenkin riskirahoituksen puute. Erityisesti pk-yrityksil-
le elintärkeä lainarahoitus on ollut kiven alla. Uudella
sijoitusmallilla pyritään poistamaan näitä riskirahoit-
uksen pullonkauloja.

Hanketta rahoittaa Teknologian ja innovaatioi-
den kehittämiskeskus Tekes, ja se toteutetaan yh-
teistyössä CLEEN Oy:n, RYM Oy:n, Kansallisen Clean-
tech klusterin (koordinaattorina LADEC Oy) ja Global
CleanTech Cluster Associationin kanssa. Hanke on
osa Suomen Akatemian FiDiPro – Finland Distinguis-
hed Professor -ohjelmaa.

Tekesin rahoittama on myös ETLAn hanke ”Työn-
tekijöiden liikkuvuus tiedon leviämisen ja luovan tu-
hon lähteenä”, joka jatkuu vuoteen 2016.

Tekesin rahoittama ETLA-yhteisön hanke ”Intan-
gibles and International Sourcing” jatkuu myös vuo-
teen 2016.

ETLAn tutkimushankkeessa ”Mihin päätyvät su-
pistuvien tehtävien työntekijät – ja miksi?” kuvataan
yksityisen sektorin supistuvissa tehtävissä työsken-
televien siirtymäpolkuja toisiin tehtäviin sekä selvi-
tetään siirtymien taustalla vaikuttavien tekijöiden ja
mekanismien merkitystä. Hanke jatkuu vuonna 2015.
Sen rahoittaa Työsuojelurahasto.

Suomen Akatemian rahoittama ETLAn tutkimus-
hanke ”Ura- ja palkkadyynamiikka yritysten sisällä ja
niiden välillä” jatkuu vuoteen 2017.

TT-säätiön rahoituksella toteutetaan ETLassa kak-
sivuotinen tutkimushanke, jossa selvitetään palkan-
muodostuksen muutosta Suomessa vuosina 2005–
2014. Hankkeen on määrä päättyä vuonna 2016.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

Kilpailukyky-teemaa jatketaan TT-säätiön rahoittamassa ETLAn tutkimushankkeessa *"Kilpailukyky ja tuotevalikoimat"*. Hanke jatkuu vuoteen 2016. TT-säätiö rahoittaa myös ETLA-yhteisön hanketta *"Teollinen tulevaisuus – miltä suomalainen Mittelstand näyttää?"*. Hankkeessa tutkitaan suomalaisten keski-suurten ja suurehkojen yritysten kasvun edellytyksiä. Se valmistuu vuonna 2015.

TT-säätiön rahoittama ETLAn hanke *"Venäjän markkinoiden mahdollisuudet Suomen elinkeinoelämälle"* valmistui alkuvuonna 2015. Vuoden alkupuolella valmistuu myös TT-säätiön rahoittama työttömyystiliä tutkiva hanke.

UUSIA KIINNOSTAVIA TUTKIMUSHANKKEITA OLI ALKAMASSA

ETLAn johtama eurooppalaisten tutkimuslaitosten ryhmä sai EU:n Horizon 2020 -ohjelmasta rahoituksen kolmivuotiselle tutkimushankkeelle, jossa selvitetään Euroopan unionin finanssipoliittisten sääntö-uudistusten tarkoituksenmukaisuutta ja mahdollisia uusia keinoja edesauttaa vakaata talouskehitystä EU:n jäsenmaissa. Ohjelman rahoitus on kansainvälisesti hyvin kilpailtua. Rahoituspäätökset perustuvat tieteelliseen vertaisarvointiin.

Hankkeen nimi on *"Fiscal Rules and Strategies under Externalities and Uncertainties"* eli lyhyesti FIRSTRUN. Nimensä mukaisesti hankkeessa selvitetään, miten kansallisen finanssipoliittikan vaikutukset muihin EU-maihin ja talouskehitykseen liittyvä epävarmuus tulisi ottaa huomioon yhteisiä finanssipoliittikan sääntöjä ja kansallisia talouspolitiikan strategioita suunniteltaessa. Hankkeessa analysoidaan monia ajankohtaisia ja kiistanalaisia ehdotuksia, joiden tavoitteena on tasata jäsenmaiden kohtaamia suhdannevaihteluja. Esimerkkeinä mainittakoon työttömyysturvamenojen rahoittaminen EU:n yhteisestä budjetista ja EU:n rakennerahastojen nykyistä joustavampi käyttö.

ETLalla on hankkeessa seitsemän eurooppalaista kumppania, London School of Economics (LSE) ja National Institute of Economic and Social Research (NIESR) Isosta-Britanniasta, Centre for European Po-

licy Studies (CEPS) Belgiasta, Institute for Advanced Studies (IHS) Itävallost, Guido Carli University (LUISS) Italiasta, Center for Social and Economic Research (CASE) Puolasta sekä Institute of Economic Research (IER) Slovakiasta.

Käytännön talouspolitiikkaa tukevaa tutkimusta

ETLA jatkaa vuonna 2015 useita vuoden 2014 lopulla aloitettuja tutkimushankkeita, jotka on tarkoitettu suoraan talouspolitiikan valmistelun ja talouspolitiik-sen päätöksenteon tueksi. Valtioneuvoston kanslian tilaamat tutkimukset käsittelevät muun muassa julkisen talouden ohjausta sosiaali- ja terveydenhuollossa, sekä julkisen talouden rakenteellisen rahoitus-aseman mittaamisen vaihtoehtoja. Tutkimus vuoden 2017 työeläkeuudistuksen taloudellisista vaikutuksista on jo valmistunut.

ETLA on myös mukana VNK:n tilaamassa *"Suomalainen teollinen internet – haasteesta mahdollisuudeksi"* -hankkeessa, jossa yhdessä VTT:n ja Aalto-yliopiston kanssa arvioidaan teollisuuden internet-talouden kokonaiskuva, selvitetään sen yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia niin Suomessa kuin globaalistikin ja tuotetaan ehdotuksia toimenpiteistä, joilla suomalainen yhteiskunta ja teollisuus voivat parhaiten hyödyntää kehityksen tarjoamat mahdollisuudet.

Teollisella internetillä on merkittävä rooli myös Timo Nikinmaan kirjoittamassa *"Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025" -raportissa* (ETLA Raportit No 28), jonka kokoamista tuki taloudellisesti Teknoliateollisuus ry.

YHTEISTYÖTÄ YLI RAJOJEN

ETLA on mukana eurooppalaisten tutkimuslaitosten yhteenliittymässä, jonka kanssa EU:n komission vero- ja tulliasioiden pääosasto (TAXUD) on tehnyt puitesopimuksen verotusta koskevien tutkimusten hankkimisesta. Sen johtoryhmässä ETLAa edustaa Tarmo Valkonen.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

Konsortio vertaili TAXUDin toimeksiannosta EU-maiden tutkimus- ja kehitystoiminnan verokannustimia muotoilemiensa parhaan käytännön periaatteiden pohjalta. Kaikkiaan arviointikriteereitä oli 20. Ranskan nuorten innovatiivisten yritysten t&k-toiminnan verokannustimet saivat arvioinnissa korkeimman pistemäärän. Toiseksi korkeimman pistemäärän sai norjalainen SkatteFUNN-verovähennysjärjestelmä, ja kolmanneksi korkeimman Tanskan nopeutettu poistojärjestelmä.

Tutkitut 80 t&k-verokannustinjärjestelmää erovat merkittävästi toisistaan sekä suunnittelultaan että organisoinniltaan. Osaksi tämä johtuu maiden välisistä eroista mm. innovaatiojärjestelmissä ja veroasteissa, mutta käytäntöjen vertailu tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia parantaa t&k-kannustimia kautta koko Euroopan unionin, arvioidaan selvityksessä.

TAXUDille tehtyyn tutkimukseen liittyen ETLA sai tehtäväkseen arvion t&k-verokannusteiden vaikutuksesta yritysten toimintaan Suomessa. Vuonna 2016 päättyvää hanketta rahoittaa Tekes.

TAXUDin kanssa tehtyyn puitesopimukseen liittyen on meneillään kansainvälinen hanke työn verotuksen vaikutuksista ja kohdentumisesta.

ETLA kuuluu myös toiseen eurooppalaisten tutkimuslaitosten muodostamaan konsortioon, jonka kanssa Euroopan parlamentti on tehnyt puitesopimuksen EU-maiden taloudellisia rakenteita koskevien tutkimusten tilaamisesta. Markku Kotilainen edustaa ETLAa konsortion johtoryhmässä.

ETLA jatkoi kansainvälistä yhteistyötä kahdessa eurooppalaisten tutkimuslaitosten yhteenliittymässä,

Euroopan suhdannelaitosten liitossa AIECE:ssä ja euroalueen talouspolitiikkaa tutkivassa ja makroennusteita tuottavassa EUROFRAMEssa.

AIECE:n maailmankaupan ryhmä ja raaka-aineryhmä julkistivat vuonna 2014 yhteistyössä kaksi ”World Commodity Prices and World Trade in 2014 and 2016” -raporttia (13.5. ja

10.11.). AIECE:n raaka-aineryhmän puheenjohtaja on ETLAn Paavo Suni.

EUROFRAMEn vuotuinen arvio euroalueen talouden kehityksestä ja näkymistä vuosina 2014–2015 julkistettiin tammikuussa (22.1.). Raportin ”*Economic Assessment of the Euro Area: Winter 2013/2014*” tekemiseen osallistui ETLasta Paavo Suni. EUROFRAME tuottaa myös kuukausittaisen EUROGROWTH-suhdanneindikaattorin. Katsaus indikaattorin kehitykseen julkaistaan internetissä EUROFRAMEn sivuilla. ETLasta katsauksen kirjoittamiseen osallistuu Paavo Suni.

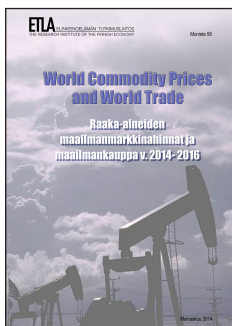
EUROFRAME-ryhmä järjestää vuosittain konferenssin, jossa käsitellään Euroopan unionin näkökulmasta relevantteja talouspoliittisia kysymyksiä. Kesäkuussa (6.6.) järjestettiin Pariisissa 11. konferenssi, jonka aiheena oli verotuksen tuleva kehitys EU:ssa. Markku Kotilainen oli mukana konferenssin tieteellisessä komiteassa.

ETLA on osallistunut pitkään myös eurooppalaisten tutkimuslaitosten ENEPRI-verkoston (The European Network of Economic Policy Research Institutes) toimintaan.

ETLA toimi myös vuonna 2014 kansainvälisiä kilpailukykykymittauksia tekevien IMD:n ja WEF:n kansallisenä kumppanina.

Etlatiedossa jatkui ”*Chaos or Turbulence in Digital Ecosystems: National and Global Responses*” -hanke yhteistyössä Berkeleyn yliopiston kanssa (BRIE, the Berkeley Roundtable on the International Economy at the University of California at Berkeley). Tässä poikkitieteellisessä hankkeessa pohditaan meillä olevaa ICT-sektorin murrosta digitaalisten ekosysteemien näkökulmasta.

Elokuussa (29.8.) järjestettiin Helsingissä konferenssi, jossa europarlamentaarikko Olli Rehn alusti aiheesta Reflections – Deepening digitalization and Europe’s future. Muita konferenssin alustajia olivat professori Mikko Ketokivi (IE Business School, Madrid), professori Martin Kenney (University of California, Davis), sekä EVP, Chief Technology Officer Jonathan Murray (Warner Music Group).

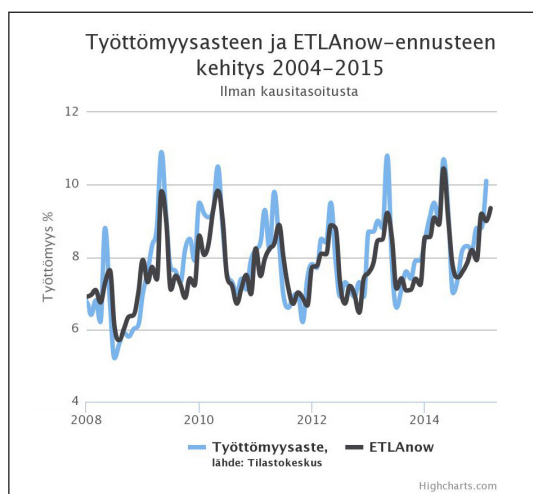
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

UUSIA TUULIA ENNUSTAMISESSA

ETLA ryhtyi kokeilemaan työttömyyden ennustamista Internet-hakuaineistoa hyödyntämällä. Saadusta kokemuksesta riippuen tarkoituksena on ajan mittaan ryhtyä tuottamaan vastaavanlaisia ennusteita myös muista taloudellista kehitystä kuvaavista indikaattoreista.

Kokeilussa hyödynnettävän ETLAnow-mallin kehittänyt Joonas Tuhkuri arvioi, että Google-hakujen hyödyntäminen muiden taloudellisten indikaattorien ohella tarkentaa nykyhetken ja lähitulevaisuuden ennustetta potentiaalisesti muutamilla prosenteilla. Tuhkurin raportti Big Data: Google-haut ennustavat työttömyyttä Suomessa (ETLA Raportit No 31) julkaistiin elokuussa (14.8.). Alkuvuonna 2015 mallia esiteltiin Eurostatin järjestämässä New Techniques and Technologies for Statistics -konferenssissa Brysselissä.

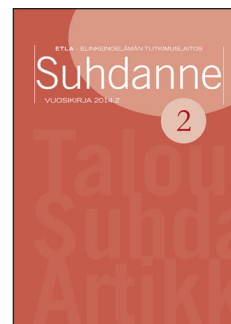
Tutkimustulosten mukaan yksinkertainen aikasarjamalli, jota on täydennetty työttömyyteen liittyvien Google-hakujen yleisyyttä kuvaavalla muutujalla, ennustaa nykyhetken ja lähitulevaisuuden työttömyyttä paremmin kuin sama malli ilman Google-muuttujaa. Google-hakuja koskevasta reaaliaikaisesta datasta on erityisesti hyötyä käännekohtien ennustamisessa.

Työttömyyteen liittyvät Google-haut tarkentavat absoluuttisella keskivirheellä mitattuna nykyhetken ennustetta 10 % vertailukohtaan nähden. Kolme kuukautta eteenpäin tehtyä ennustetta Google-hakujen lisääminen parantaa 39 %.

ETLAnow hyödyntää tuoreimpia saatavilla olevia tietoja työttömyydestä sekä reaaliaikaista tietoa Suomessa tehdyistä, työttömyyteen liittyvistä Google-hauista. Nykyhetken Google-hakuja hyödyntämällä pyritään tarjoamaan nopea tilannekuva päätöksenteon tueksi. Nykyhetken ja lähitulevaisuuden ennusteet eivät korvaa varsinaisia suhdanne-ennusteita, joiden tekemistä ETLA jatkoit entiseen tapaan.

Vuonna 2014 julkaistiin kaksi suhdanne-ennustetta, ja niihin liittyvää toimialakatsausta. Laajojen ennustejulkaisujen lisäksi julkaistiin kuukausittain ilmestyvää, ennustejulkaisua täydentävää Suhdanne-näkymät-julkaisua sekä kahdesti vuodessa ilmestyvää Kansainväliset suhdanteet -katsausta.

Seminaarit cleantechistä, sotesta ja raaka-aineista

Suhdanne-ennusteiden julkistamispäivinä maaliskuussa (26.3.) ja syyskuussa (25.9.) järjestettiin myös perinteeksi muodostunut lounasseminaari. Suhdanne-ennusteen esittelyn ohella seminaarissa keskustellaan jostakin taloudelliseen kehitykseen liittyvästä keskeisestä aiheesta.

Maaliskuun seminaarin aihe oli "Cleantechistäkö pelastus Suomen viennille?" Asiantuntijapaneelissa olivat mukana kehityspäällikkö Nina Harjula (Ladec Oy, cleantech-sektori), toimitusjohtaja Tommy Jacobson (Cleen Oy) ja yhteiskuntasuhdejohtaja Ilkka Räsänen (Neste Oil). Paneelin puheenjohtajana toimi Vesa Vihriälä.

Syyskuun seminaarin otsikko oli "Millaisen soteuudistuksen olemme saamassa?" Aiheesta keskustelivat kansanedustaja Anneli Kiljunen (SDP), johtava ylilääkäri Juha Tuominen (Terveystalo Oy) ja kansan-

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

edustaja Tapani Tölli (kesk.). Paneelin puheenjohtajana toimi Vesa Vihriälä.

Perinteinen raaka-aineseminaari järjestettiin lokakuussa (2.10.) Helsingissä. Seminaarissa käsiteltiin muun muassa Ukrainan tilanteen vaikutuksia teknologiateollisuuteen, perusmetallien hintakehitystä, ruostumattoman teräksen markkinoita ja näkymiä, sekä teräksen raaka-aineiden markkinakehitystä ja -näkymiä. OECD:n teräskomitean pääekonomisti Anthony de Carvalho alusti aiheesta *”Crisis in the global steel industry? Policies for improving market outcomes”*.

ETLAN EDUSTAJAT ESIINTYIVÄT USEIN JULKISUUDESSA

ETLAN tutkijat olivat myös vuonna 2014 kysyttyjä alustajia ja esitelmöitsijöitä yritysten sekä yksityisten ja julkisten yhteisöjen tilaisuuksissa.

ETlalaiset tarjosivat aktiivisesti kolumneja ja muita mielipidekirjoituksia aikakaus- ja päivälehdille. Tiedotusvälineet myös haastattelivat heitä taajaan erilaisista talouteen liittyvistä aiheista. ETLAn edustajat esiintyivät lisäksi usein radion ja television uutis- ja ajankohtaisohjelmissa. Aiheet vaihtelivat julkisen talouden alijäämän leikkaamisesta robottien työpaikkoja vähentävään vaikutukseen.

ETLAan viitattiin Helsingin Sanomien ja Kauppalehden pääkirjoituksissa 1.1.2013–31.12.2014 yhteensä 15 kertaa. Viittauksia oli 10 vuonna 2013 ja 5 vuonna 2014. Helsingin Sanomien ja Kauppalehden välillä viittaukset jakautuivat jokseenkin tasan, edellisessä niitä oli 7 ja jälkimmäisessä 8.

Valtion taloudelliseen tutkimuskeskukseen VATT:iin viitattiin Helsingin Sanomien ja Kauppalehden pääkirjoituksissa vuosina 2013 ja 2014 yhteensä 19 kertaa. Viittauksia oli 11 vuonna 2013 ja 8 vuonna 2014. Toisin kuin viittaukset ETLAan, viittaukset VATT:iin painottuivat Helsingin Sanomiin.

Viittauksista VATT:iin kaksi on tulkittava negatiiviseksi, kun viittaukset ETLAan olivat kaikki vähintään neutraaleja. VATT:in henkilömäärä ja budjetti ovat jonkun verran suuremmat kuin ETLAn.

Viittaukset muihin taloudellisiin tutkimuslaitoksiin jäivät selvästi vähäisemmiksi. Palkansaajien tut-

kimuslaitokseen (PT) viitattiin vuosina 2013 ja 2014 yhteensä 5 kertaa ja Pellervon taloustutkimukseen (PTT) 4 kertaa. PT:hen viitattiin vain Helsingin Sanomien pääkirjoituksissa, viittaukset PTT:hen jakautuivat tasan Helsingin Sanomien ja Kauppalehden kesken.

Kaiken kaikkiaan ETLA sai vuoden 2014 aikana mediassa paljon näkyvyyttä. Kansainvälistä digitaalista verkkomediaa seuraavan Meltwater-yhtiön mukaan yksittäisiä mainintoja oli yli 1 500. Medianäkyvyyden määrä pieneni hiukan verrattuna edellisvuoteen, jolloin yksittäisiä mainintoja oli 2 200. Meltwaterin analyysin mukaan ETLA tavoitti vuoden 2014 aikana noin 21,5 miljoonaa ihmistä (2013: 38,1 milj.).

Suomalaisiin tutkimuslaitoksiin verrattuna ETLA sai äänensä hyvin kuuluviin. VATT sai enemmän näkyvyyttä, mutta Palkansaajien tutkimuslaitos ja Pellervon taloustutkimus selvästi vähemmän.

Tärkeimmät mediat olivat vuonna 2014 ETLAn osalta Helsingin Sanomat, Taloussanomat, Uusi Suomi, Kauppalehti ja Talouselämä. Edellisenä vuonna ne olivat Helsingin Sanomat, Yle Uutiset, Taloussanomat.

Meltwaterin analyysin kattamat toimitukselliset lähteet ovat verkossa julkaistavat sanomalehdet, ammattilehdet ja lehdistötiedotteet, sekä siellä toimivien uutistoimistojen, eRadion ja eTV:n aineisto. Lähteitä on Suomessa 3 500 ja globaalisti 230 000.

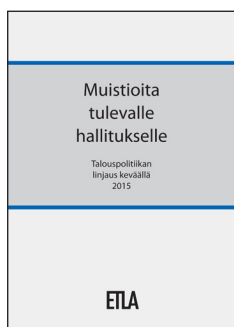
ETLAN edustajia kuultiin vuoden aikana asian tuntijoina eduskunnan eri valiokunnissa. Kirjallisia lausuntoja annettiin muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksestä Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta ja valtiovarainministeriölle hallituksen esityksestä perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta.

ETLAlta eväitä uudelle hallitukselle

Loppuvuonna valmisteltiin perinteisiä evästyksiä uudelle hallitukselle. Ne julkistettiin vuoden 2015 tammiukuussa (8.1.). Talouspolitiikan pää tavoitteiksi evästyksissä asetettiin julkisen velan kasvun taittaminen ja tuottavuuskasvun edellytysten vahvistaminen. Ra-

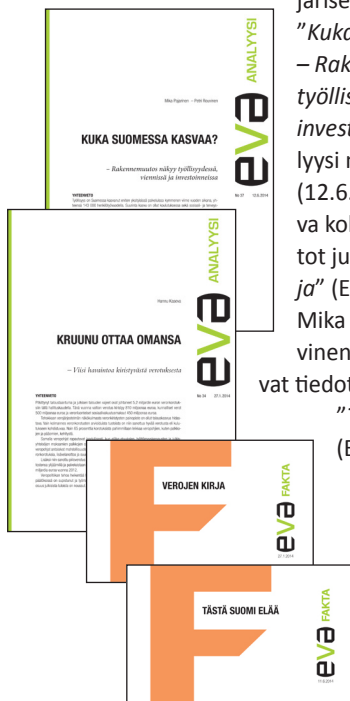
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

kenteellisten toimien lisäksi tarvitaan menoleikkauksia, veroaste ei voi enää nousta. Leikkauksissa on suojattava kasvua tukevia menoeriä. Voimavarojen uudelleenkohdentumista on edistettävä laajalla rintamalla. Verotuksen pitää tukea työnte-koa, riskinottoa ja voimavarojen liikkuvuutta. Kilpailukyvyn nopea kohentaminen edellyttää palkkamaltin lisäksi muita keinoja. Työmarkkinoilla tarvitaan merkittävä uudistus, jonka toteuttamisessa on rooli myös hallituksella.

Julkaisuja EVAn sarjoissa

Vuonna 2014 ETLAn tutkijat kirjoittivat kaksi EVA Analyysia. Hannu Kasevan "Kruunu ottaa omansa – Viisi havaintoa kiristyvästä verotuksesta" (EVA Analyysi no. 34) julkaistiin tammikuussa (27.1.), Mika Pa-

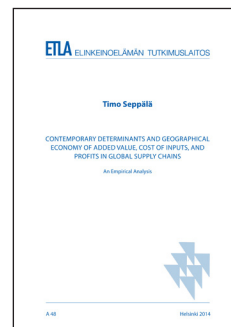
jarisen ja Petri Rouvisen "Kuka Suomessa kasvaa? – Rakennemuutos näkyy työllisyydessä, viennissä ja investoinneissa" (EVA Analyysi no. 37) kesäkuussa (12.6.). Lisäksi Hannu Kaseva kokosi tiedot ja tilastot julkaisuun "Verojen kirja" (EVA Fakta 27.1.2014). Mika Pajarinen ja Petri Rouvinen puolestaan kokosivat tiedot ja tilastot julkaisuun "Tästä Suomi elää" (EVA Fakta 12.6.2014).

VÄITÖKSIÄ JA URAKIERTOJA

ETLAn tutkija, M.Sc Nelli Valmari väitteli maanantaina 8.12. Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulussa. Valmari puolusti väitöstilaisuudessa taloustieteen alaan kuuluvaa väitöskirjaansa "Essays on Estimating Production Functions". Vastaväittäjänä toimi professori Frédéric Warzynski, Aarhus University, Tanska, ja kustoksena professori Matti Pohjola.

ETLAn ja Etlatieto Oy:n tutkija, insinööri, KTM Timo Seppälä väitteli 17.6. Aalto-yliopiston perustieteiden korkeakoulussa. Seppälä puolusti väitöstilaisuudessa väitöskirjaansa "Contemporary Determinants and Geographical Economy of Added Value, Cost of Inputs, and Profits in Global Supply Chains: An Empirical Analysis". Vastaväittäjinä toimivat professori Mats Engwall, KHT Royal Institute of Technology, Ruotsi, ja professori Stefan Jonsson, Uppsala University, Ruotsi, sekä kustoksena professori Eero Eloranta, Aalto-yliopiston perustieteiden korkeakoulu, Tuotantotalouden laitos.

Mika Maliranta työskenteli ETLAn tehtävien ohella Jyväskylän yliopiston osa-aikaisena professorina.

HALLINTO JA TALOUS

ETLAn jäseniä vuonna 2014 olivat Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) Säätiö ja Elinkeinoelämän keskusliitto r.y.

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 5.6.2014 ja syyskokous 18.12.2014. Hallituksen puheenjohtajana oli Jorma Ollila. Hallitus kokoontui neljä kertaa. ETLalla on myös valtuuskunta, joka kokoontui kaksi kertaa.

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen tuotot olivat vuonna 2014 yhteensä 4,5 miljoonaa euroa, josta jäsenten tuki oli 1,4 miljoonaa euroa. Jäsen- ja kannatusmaksujen osuus tuotoista oli vajaa kolmannes. Tytärtyhtiöt (Etlatieto Oy ja Taloustieto Oy) mukaan

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos vuonna 2014

lukien tuotot olivat 5,4 milj. euroa. Vuoden aikana ETLAssa oli meneillään runsaat kolmekymmentä tutkimusprojektia, joihin saatiin ulkopuolista rahoitusta. Projektirahoittajia olivat mm. Tekes, TT-säätiö, Euroopan unioni, Pohjoismaiden eri rahastot, Jane ja Aatos Erkon Säätiö, Suomen Akatemia, Työsuojelurahasto, Valtiontalouden tarkastusvirasto sekä monet ministeriöt. Projektituotot olivat vuonna 2014 yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö jakoi ETLAlle toiminta-avustusta tieteen edistämiseen.

Henkilöstö

Vuoden 2014 lopussa ETLAan oli työsuhhteessa 37 henkilöä. Koko henkilökunnasta tutkimus- ja ennustetyössä oli 25 henkilöä, joista 17:lla on tohtorin tutkinto. ETLA on pyytänyt tutkimusprojekteihin osallistuvia ulkopuolisia korkeatasoisia koti- ja ulkomaisia tutkijoita ETLAn Senior Felloweiksi. Vuoden 2014 lopussa ETLalla oli yksitoista Senior Fellowia.

Henkilöstöllä on käytössä kattava työterveyspalvelu. Työhyvinvointia ylläpidetään myös henkilökuntayhdistyksen ja sen ohessa toimivien urheilu- ja kulttuuritoimikuntien avulla.

Toimistotilat

ETLA vuokrasi toimitilojaan Elinkeinoelämän valtuuskunta EVALle ja vuoden alusta ETLAn toimitilojen yhteyteen muuttaneelle Etlatieto Oy:lle. Vuoden aikana alkoi kiinteistön muiden osakkaiden aloitteesta kiinteistön kehittämisvaihtoehtojen kartoitus.

Yhteistoiminta EVAn kanssa

ETLAN toimitusjohtaja on myös EVAn toimitusjohtaja. EVAn toimisto työskentelee läheisessä yhteistyössä ETLAn kanssa samoissa toimitiloissa. EVAlla on omat hallintoelimet ja oma budjetti.

Tytäryhtiöt

Etlatieto Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön tarkoituksena on harjoittaa perus- ja soveltavaa tutkimusta sekä kehittämistä ja levittää tutkimustuloksia julkaisujen kautta. Yhtiö ei jaa osinkoa, vaan voitto

käytetään tutkimustoimintaan ja tutkimustulosten levittämiseen. Vuonna 2014 toiminnan laajuus oli 0,9 miljoonaa euroa. Tilivuosi oli lievästi ylijäämäinen.

Vuoden aikana valmistui ja oli käynnissä useita tutkimusprojekteja, jotka koskivat mm. globaaleja arvoketjuja, palveluvaltaistumista ja ICT-sektoria.

Taloustieto Oy kustansi ETLAn julkaisemat tutkimukset ja suhdanneraportit sekä EVAn raportit, analyysit ja muut julkaisut. Taloustieto järjesti yhdessä ETLAn kanssa Suhdanteen julkistamisen yhteydessä lounasseminaarit maaliskuussa ja syyskuussa. Taloustieto Oy:n liikevaihto oli 0,1 miljoonaa euroa ja tilivuosi oli ylijäämäinen.

Liite 1 Kannatusyhdistyksen valtuuskunta ja hallitus

KANNATUSYHDISTYKSEN VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila**

Jäsenet

Toimitusjohtaja **Matti Alahuhta**
Kauppaneuvos **Magnus Bargum**
Toimitusjohtaja **Anne Berner**
Asiamies **Leif Fagnäs**
Pääjohtaja **Matti Halmesmäki**
Toimitusjohtaja **Jyri Häkämies**
Toimitusjohtaja **Mika Ihamuotila**
Varatoimitusjohtaja **Ari Kaperi**
Vuorineuvos **Reijo Karhinen**
Toimitusjohtaja **Jouko Karvinen**
Toimitusjohtaja **Harri-Pekka Kaukonen**
Toimitusjohtaja **Pertti Korhonen**
Toimitusjohtaja **Heikki Lehtonen**
Hallituksen puheenjohtaja **Liisa Leino**
Toimitusjohtaja **Pekka Lundmark**
Toimitusjohtaja **Marjo Miettinen**
Toimitusjohtaja **Risto Murto**
Toimitusjohtaja **Jussi Pesonen**
Hallituksen puheenjohtaja **Risto Siilasmaa**
Vuorineuvos **Maarit Toivanen-Koivisto**
Konsernijohtaja **Jaana Tuominen**
Konsernijohtaja **Christoph Vitzthum**
Hallituksen puheenjohtaja **Antti Zitting**

KANNATUSYHDISTYKSEN HALLITUS

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja **Jorma Ollila**

Jäsenet

Johtaja **Anne Brunila**
Hallituksen puheenjohtaja **Antti Herlin**
Professori **Bengt Holmström**
Varatoimitusjohtaja **Satu Huber**
Pääjohtaja **Kari Jordan**
Vuorineuvos **Ilpo Kokkila**
Rehtori **Tuula Teeri**
Hallituksen puheenjohtaja **Björn Wahlroos**

Liite 2 Johto ja henkilöstö

TOIMITUSJOHTAJA

Vesa Vihriälä

TUTKIMUS

Työmarkkinat ja osaaminen

Tutkimusjohtaja: **Rita Asplund**

Tutkimuspäällikkö: **Antti Kauhanen**

Tutkija: **Nelli Valmari**

Tutkimussihteeri: **Pekka Vanhala**

Kilpailu, innovaatio ja tuottavuus

Tutkimusjohtaja: **Mika Maliranta**

Tutkimuspäällikkö: **Heli Koski**

Johtava asiantuntija: **Terttu Luukkonen**

Tutkijat: **Jukka Lehtonen**

Julkinen talous ja talouspolitiikka

Tutkimusjohtaja: **Tarmo Valkonen**

Tutkimusneuvonantaja: **Jukka Lassila**

Tutkimusohjaaja: **Niku Määttä**

Suunnittelija: **Eija Kauppi**

Tutkijat: **Tero Kuusi ja Tomi Salminen**

Makrotalous, kansainvälinen talous ja suhdanteet

Tutkimusjohtaja: **Markku Kotilainen**

Tutkijat: **Birgitta Berg-Andersson, Ville Kaitila, Hannu Kaseva,**

Reijo Mankinen ja Paavo Suni

Tieto ja teknologia

Tutkimusjohtaja: **Petri Rouvinen**

FiDiPro-professori: **Peter Adriaens**

Tutkimuspäällikkö: **Antti Tahvanainen**

Tutkimussihteeri: **Sinikka Littu**

HALLINTO

Markku Lammi, talous- ja viestintäjohtaja

Kimmo Aaltonen, graafinen piirtäjä

Hannele Heikkinen, puhelinvaihteenhoitaja

Kaija Hyvönen-Rajecki, informaatikko

Kirsti Jalaistus, talouspäälikkö

Matti Lammi, järjestelmäasiantuntija

Petteri Larjos, atk-päälikkö

Timo Nikinmaa, projektijohtaja (viestintä)

Arja Räihä, myyntisihteeri

Pirjo Saariokari, toimistovirkailija

Johanna Soininen, toimitusjohtajan assistentti

Christina Tigerstedt, atk-tukihenkilö

ETLA SENIOR FELLOWS

Juha Alho, Professor, University of Helsinki, Department of Social Research

Ari Hyytinen, Docent, Aalto University School of Economics and Professor, University of Jyväskylä and Research Director, Yrjö Jahnsson Foundation

Jed DeVaro, Professor, California State University, East Bay, United States of America

Pekka Ilmakunnas, Professor, Aalto University School of Economics

Takao Kato, Professor, Colgate University, Hamilton, United States of America

Martin Kenney, Professor, University of California, Davis, United States of America

Mikko Ketokivi, Professor, IE Business School, Madrid, Spain

Aija Leiponen, Associate Professor, Imperial College London, United Kingdom

Joel Schallowitz, Professor, Kellogg School of Management, Evanston, United States of America

Otto Toivanen, Professor, Katholieke Universiteit Leuven, Faculty of Business and Economics, Leuven, Belgium

John Zysman, Professor, University of California, Berkeley, United States of America

ETLAn projekteissa työskentelivät vuonna 2014 myös **Essi Ku-jansuu, Harri Laine, Anna-Liina Olkinuora, Alexandr Peussa, Weidi Sun, Joonas Tuhkuri ja Tuomo Virkola.**

TYTÄRYHTIÖT

Etlätieto Oy

Lönnrotinkatu 4 B, 00120 Helsinki, puh. (09) 609 901

Toimitusjohtaja: **Petri Rouvinen**

Tutkimusjohtaja: **Jyrki Ali-Yrkkö**

Tutkijat: **Annu Kotiranta, Martti Kulvik, Juri Mattila,**

Mika Pajarinen ja Timo Seppälä

Taloustieto Oy

Lönnrotinkatu 4 B, 00120 Helsinki, puh. (09) 609 909

Toimitusjohtaja: **Markku Lammi**

Liite 3 ETLAn sarjoissa ilmestyneet julkaisut

SUHDANNEJULKAISUT

Suhdanne. Nro. 1/2014, 105 s.

Suhdanne. Nro. 2/2014, 97 s.

KATSAUKSET

Kansainväliset Suhdanteet-verkkojulkaisu, 2 + 2 päivitystä.

Suhdannenäkymät-verkkojulkaisu, 12 päivitystä.

Toimialakatsaus-verkkojulkaisu, 2 päivitystä.

World Commodity Prices and World Trade. Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ja maailmankauppa v. 2014–2015. No 94 (toukokuu 2014), 81 s.

World Commodity Prices and World Trade. Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ja maailmankauppa v. 2014–2015. No 95 (marraskuu 2014), 77 s.

SARJA A

A 48

Timo Seppälä, Contemporary Determinants and Geographical Economy of Added Value, Cost of Inputs, and Profits in Global Supply Chains. An empirical analysis, Helsinki 2014. 184 s.

SARJA B

B 260

Jukka Lassila – Niku Määttä – Tarmo Valkonen, Linking retirement age to life expectancy – what happens to working lives and income distribution? Helsinki 2014. 104 s.

B 261

Juha Jokela – Markku Kotilainen – Teija Tiilikainen – Vesa Vihriälä, EU:n suunta. Kuinka tiivis liitto? Helsinki 2014. 153 s.

B 262

Tarmo Valkonen – Vesa Vihriälä (Eds.), The Nordic model – challenged but capable of reform. TemaNord 2014:531, 363 s.

B 263

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen, Kilpailukyky à la IMD ja WEF Helsinki 2014. 55 s.

B 264

Mika Maliranta, Kustannuskilpailukyky kasvumenestyksen ehtona: Mittausta, osatekijöitä ja tulkintaa. Helsinki 2014. 51 s.

B 265

Antti-Jussi Tahvanainen – Mika Pajarinen. Älykankaita & kukkamekkoja. Suomalainen tekstiiliteollisuus globalisaation ristiaallokossa. Helsinki 2014. 127 s.

RAPORTIT – REPORTS

No 20

Tuomo Virkola, Exchange Rate Regime, Fiscal Foresight and the Effectiveness of Fiscal Policy in a Small Open Economy. 3.3.2014. 66 s.

No 21

Ville Kaitila – Tuomo Virkola, Openness, Specialisation and Vulnerability of the Nordic Countries. 27.3.2014. 30 s.

No 22

Mika Maliranta – Niku Määttä, Innovation, Firm Risk and Industry Productivity. 1.4.2014. 18 s.

No 23

Olavi Rantala, Saksan ja muun euroalueen kilpailukyvyyn ero eurokriisin taustalla. 1.4.2014. 28 s.

No 24

Juha M. Alho, Nonparametric Estimation of Conditional Expectations for Sustainability Analyses. 25.8.2014. 24 s.

No 25

Cinzia, Alcidi – Daniel Gros, Implications of EU Governance Reforms: Rationale and Practical Application. 6.5.2014. 30 s.

No 26

Antti Suvanto – Kimmo Virolainen, Mihin pankkiunionia tarvitaan? 7.5.2014. 26 s.

No 27

Topias Leino – Jyrki Ali-Yrkkö, How Does Foreign Direct Investment Measure Real Investment by Foreign-owned Companies? Firm-level Analysis. 15.5.2014. 30 s.

No 28

Timo Nikinmaa, Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025. 23.5.2014. 56 s.

No 29

Antti Pelkonen – Duncan A. Thomas – Terttu Luukkonen, Project-based funding and novelty in university research: Findings from Finland and the UK. 12.6.2014. 22 s.

No 30

Antti Kauhanen, Tulevaisuuden työmarkkinat. 6.8.2014. 20 s.

No 31

Joonas Tuhkuri, Big Data: Google-haut ennustavat työttömyyttä Suomessa. 14.8.2014. 36 s.

No 32

Rita Asplund – Pertti Koistinen, Nuorten työllistyminen ja työllisyys työvoimapolitiikan valossa. 18.9.2014. 42 s.

Liite 3 ETLAn sarjoissa ilmestyneet julkaisut

No 33

Terttu Luukkonen (Ed.), Universities, Funding Systems, and the Renewal of the Industrial Knowledge Base: UNI Project Findings. 18.9.2014. 68 s.

No 34

Aleksandr Peussa, Yksityisen kulutuksen ennustemalleja. 14.10.2014. 108 s.

No 35

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen, Tekesin rahoituksen vaikutus työn tuottavuuteen. 23.10.2014. 22 s.

No 36

Jyrki Ali-Yrkkö – Mika Pajarinen – Petri Rouvinen, Yksityiset palvelut kasvun lähteenä? 31.10.2014. 30 s.

No 37

Tuomo Virkola, Real-Time Measures of the Output Gap and Fiscal Policy Stance. 31.10.2014. 22 s.

No 38

Tuomo Virkola, Fiscal Federalism in Four Federal Countries. 31.10.2014. 44 s.

No 39

Paavo Suni, EMU-eron vaikutukset – simulointeja NiGEM-mallilla. 14.11.2014. 34 s.

No 40

Niku Määttänen – Olli Ropponen, Listaamattomien osakeyhtiöiden verotus, voitonjako ja investoinnit. 9.12.2014. 28 s.

No 41

Tarmo Valkonen – Eija Kauppi – Paavo Suni, Simulointeja yhteisöveron alennuksen dynaamisista vaikutuksista Suomessa. 11.12.2014. 34 s.

WORKING PAPERS

No 23

Tero Kuusi, Consolidation under the Europe's New Fiscal Rules: Analyzing the Implied Minimum Fiscal Effort. 28.2.2014. 31 s.

No 24

Jukka Lassila – Tarmo Valkonen, Longevity, Working Lives and Public Finances. 9.4.2014. 19 s.

No 25

Heli Koski – Rauli Svento, Knowledge Complementarity of a Firm's Internal and External R&D Capabilities. 6.8.2014. 30 s.

No 26

Esa Viitamo, Service productivity, technology and organization – Converting theory to praxis. 4.9.2014. 25 s.

MUISTIO – BRIEF

No 21

Matias Kalm – Timo Seppälä – Jyrki Ali-Yrkkö, Extracting Value through Technology and Service Platforms: The Case of Licensing, Services and Royalties. 7.1.2014

No 22

Mika Pajarinen – Petri Rouvinen, Computerization Threatens One Third of Finnish Employment. 13.1.2014

No 23

Rita Asplund – Pekka Vanhala, Peruskoulutodistuksen varassa olevien nuorten polut työelämään – 2000-luvun alussa peruskoulunsa päättäneiden kokemuksia. 17.1.2014

No 24

Mika Maliranta – Vesa Vihriälä, Suuren kuopan pohja vajoaa – tarvitaan uusi tuottavuusloikka. 24.1.2014

No 25

Mika Maliranta – Niku Määttänen, Innovointi, luova tuho ja tuottavuus. 19.3.2014

No 26

Mika Maliranta, Parasta olisi kulkea kilpailukyvyn kultaisella keskiteillä. 7.4.2014

No 27

Matias Kalm – Timo Seppälä – Jyrki Ali-Yrkkö, Who Captures Value in Digital Services? 18.6.2014

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa

TIETEELLISET JULKAISUT JA ARTIKKELIT TIETEELLISISSÄ AIKAKAUSKIRJOISSA JA AKATEEMISISSA SARJOISSA

Haller, Stefanie – Damijan, Jože – **Kaitila, Ville** – Kostevc, Črt – **Maliranta, Mika** – Milet, Emmanuel – Mirza, Daniel – Rojec, Matija: Trading firms in the services sectors: comparable evidence from four EU countries, *Review of World Economics*, 150(3), 471–505, Kiel Institute for the World Economy / Springer, 2014.

Kaitila, Ville: Transnational Income Convergence and National Income Disparity: Europe 1960–2012, *Journal of Economic Integration*, 29(2), 343–371, Center for Economic Integration, Sejong University, Seoul, Korea, 2014.

Koski, Heli – **Pajarinen, Mika**: Subsidies, the shadow of death and labor productivity, *Journal of Industry, Competition and Trade*, published online 23.4.2014, Springer.

Lassila, Jukka – **Valkonen, Tarmo**: Health and Long-Term Care Expenditure in Finland When Living Alone Increases, *Nordic Journal of Political Economy*, Vol. 39, article 1, 1–15, 2014.

Lassila, Jukka – **Valkonen, Tarmo** – Alho, Juha: Demographic forecasts and fiscal policy rules, *International Journal of Forecasting*, Vol. 30(4), 1098–1109, Elsevier, 2014.

Maliranta, Mika: Innovointi ja ”luova tuho” – erot maiden, toimialojen ja yritysryhmien välillä, *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, 110(1), 20–41, Taloustieteellinen yhdistys, 1/2014.

Hyytinen, Ari – Lahtonen, Jukka, **Pajarinen, Mika**: Forecasting Errors of New Venture Survival, *Strategic Entrepreneurship Journal*, 8(4), 283–302, Wiley, 2014.

Hyytinen, Ari – **Pajarinen, Mika** – **Rouvinen, Petri**: Does innovativeness reduce startup survival rates?, available online 4.11.2014, *Journal of Business Venturing*, Elsevier.

Bon, Bryan – **Seppälä, Timo** – Kenney Martin: Android and the demise of operating system-based power: Firm strategy and platform control in the post-PC world, *Telecommunications Policy*, Vol. 38(11), Pages 979–991, Elsevier, 2014.

Suni, Paavo: Maailman muutos, energian hinta ja liuske-energian nousu, *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, 110(1), 111–125, Taloustieteellinen yhdistys, Helsinki, 2014.

Suni, Paavo: Liuske-energiaboomi on esimerkki hinnan ja teknologian vaikutuksesta energian tarjontaan. Vastaus Suokolle ja Tuomelalle, *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, 110(2), 282–288, Taloustieteellinen yhdistys, Helsinki, 2014.

Suni, Paavo: The US shale energy boom and the price of fossil energy, *Journal of Energy Challenges and Mechanics*, Volume 1, issue 2, article 5, North Sea Conference & Journal LTD, Aberdeen, 2014.

MUUT TUTKIMUSJULKAISUT

Asplund, Rita – Koistinen, Pertti: Onko työmarkkinoilla tilaa kaikille?, *Työpoliittinen Aikakauskirja* 3/2014, 5–15, Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki, 2014.

Straathof, Bas – Gaillard-Ladinska, Elina – Kox, Henk – Mocking, Remco – Goldberg, Itzhak – Jensen, Camilla – Lindholm, Peter – Sobolewski, Maciej – **Berg-Andersson, Birgitta** – **Kaseva, Hannu** – **Rouvinen, Petri** – **Valkonen, Tarmo** – Sellner, Richard – Schönplig, Karin – Paterson, Iain: A Study on R&D Tax Incentives, Final report, European Commission, Taxation Papers N. 52, European Commission, 2014.

Ibid: Annex: Good practice cases, Final report, European Commission, 2014.

Ibid: Annex: Country fiches, Final report, European Commission, 2014.

Kauhanen, Antti – Lilja, Reija: Miesten ja naisten muuttuva asema työmarkkinoilla, julkaisussa Pentikäinen, Leena: Katsaus suomalaisen työn tulevaisuuteen, Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, Työ ja yrittäjyys, 30/2014, 75–84, Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki, 2014.

Maliranta, Mika: Kasvu ja tuottavuus, teoksessa Saari, Juho (Toim.): Suomen sillat tulevaisuuteen, Kuluttajatutkimuskeskuksen kirjoja 8, 104–129, Kuluttajatutkimuskeskus, Helsinki, 2013.

Pajarinen, Mika – **Rouvinen, Petri**: Uudet teknologiat ja työ, julkaisussa Leena Pentikäinen (Toim.): Katsaus suomalaisen työn tulevaisuuteen, Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, Työ ja yrittäjyys, 30/2014, 33–52, Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki, 2014.

Stenborg, Markku – **Suni, Paavo**: Entä jos kysyntä Saksassa olisi ollut vahvempaa?, *Taloudellinen katsaus*, kevät 2014, Valtiovarainministeriön julkaisuja 13a/2014, s. 33, Valtiovarainministeriö, Helsinki, 2014.

Suni, Paavo – **Vihriälä, Vesa**: Euro – How big a difference: Finland and Sweden in search of macro stability, in Catherine Mathieu and Henri Sterdyniak (Eds.): Towards a better governance in the EU?, *La Revue de l'OFCE/Debates and policies*, 132, 271–286, L'Observatoire français des conjonctures économiques OFCE, Paris, 2014.

Liite 4 Artikkelit ja julkaisut muissa kuin ETLAn sarjoissa

MUUT ARTIKKELIT

Finnbjörnsson, Þorvaldur – **Rouvinen, Petri**: Reynsla finnskra frumkvöðla nýtt á Íslandi (Experiences of Finnish Entrepreneurs Utilized in Iceland), Morgunblaðið, Reykjavík, 17.4.2014.

Luoma, Tuomo – **Rouvinen, Petri** – Talvitie, Jaakko – Viitasaari, Jukka: Suomi on alisuoriutuja, Talouselämä 5/2014, 33–35, Talentum 7.2.2014.

Maliranta, Mika: Kilpailukyky takaisin kolmella keinolla, Ekonomistifoorumi, blog.kauppalehti.fi, 3.3.2014.

Maliranta, Mika: Talouden dynamiikka vahvistuu jo Suomessa, Debatti, Kauppalehti, 8.9.2014.

Pajarinen, Mika – Rouvinen Petri: Digibarometri 2014, DIGILE Oy, Teknologiateollisuus ry, Verkkoteollisuus ry, Helsinki, 2014.

Pajarinen, Mika – Rouvinen Petri: Kuka Suomessa kasvaa?, EVA Analyysi No 37, 12.6.2014.

Pajarinen, Mika – Rouvinen Petri: EVA Fakta: Tästä Suomi elää, 12.6.2014.

Pajarinen, Mika – Rouvinen Petri: Ammatit digitalisaation pyörteissä, Tilisanomat 5/2014, Taloushallinnon julkaisut Oy, 2014.

Seppälä, Timo – Collin, Jari – Martikainen, Olli: Teollinen Internet: Yritysten tietojärjestelmäarkkitehtuurien on aika uudistua!, STO-lehti 3/2014, 19–24, Suomen tuotannonohjausyhdistys, 2014.

Liite 5 Seminaareja ETLAssa

17.1.

Heikki Niskakangas (Aalto yliopisto): "Verotuksesta ja veropolitiikasta".

24.1.

Ilpo Suoniemi (PT): "Köyhyyden dynamiikka Suomessa 1995–2008".

31.1.

Seppo Honkapohja (Suomen Pankki): "Learning as a Rational Foundation for Macroeconomics and Finance".

21.2.

Niku Määttä (ETLA): "Stokastinen elinkaarimalli opetus- ja tutkimuskäyttöön".

28.2.

Anita Lehikoinen (Opetus- ja kulttuuriministeriö): "Suomalaisen osaamisen tason lasku – kehittämisen haaste".

6.3.

Esko Torsti (Ilmarinen): "Ilmarisen sijoituspolitiikka ja kasvuyritysten rahoitus".

14.3.

Juha-Antti Lamberg (University of Jyväskylä): "The anatomy and causal structure of a corporate myth: Nokia by the book".

21.3.

Ilkka Kajaste (VM): "Vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamisen valvonta käytännössä".

4.4.

Essi Eerola (VATT): "What matters for the fiscal impact of immigration?".

25.4.

Markku Pekurinen (THL): "Missä mennään sote-uudistuksessa – mahdollisuuksia ja riskejä".

9.5.

René Nyberg: "Tilanne Venäjällä ja Ukrainassa".

23.5.

Mika Maliranta (ETLA): "Kilpailukyky ja luova tuho".

28.5.

Petri Paju (kulttuurihistoria, Turun yliopisto): "Tietotekniikan 'pohjoismainen' kehitys(malli)? Tulkinnallisia haasteita histori-antutkijan näkökulmasta".

15.8.

Joel Shalowitz (Kellogg School of Management): "The Finnish social welfare and health care services reform – questions, problems and opportunities".

18.8.

William R. Kerr (Professor of Business Administration, Harvard Business School): "Clusters of Innovation and Entrepreneurship".

5.9.

Lyubava Shatikhina (STS Center, European University at St. Petersburg, Russia): "Russian Programmers in Finland: Between Professional Self-Presentation and Lifestyle Narratives".

12.9.

Timo Nikinmaa (ETLA): "Teollinen internet – avain suomalaisen koneteollisuuden menestykseen?".

19.9.

Jukka Ahtela: "Maahanmuuttajat ja suomalainen sosiaaliturva".

26.9.

Elias Oikarinen (Turun yliopisto): "Regional variation in the elasticity of supply of housing, and its determinants: The case of a small sparsely populated country".

17.10.

Tero Kuusi (ETLA): "Miksi taloudet juuttuvat heikkouteen? Viimeaikaisia taloustieteellisiä näkökulmia".

22.10.

Noora Heinonen (Kela, Rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste): "Rajat ylittävä terveydenhuolto ja sen haasteet Suomen sote-järjestelmälle".

24.10.

Pertti Torstila: "Talouden ja turvallisuuden kova linkki".

7.11.

Antti Liski (Tilastokeskus): "SISU mikrosimulointimalli verotuksen ja sosiaaliturvan mallintamisessa".

14.11.

Juri Mattila (Etlatieto): "'Mikä ihmeen Bitcoin?' Virtuaalivaluuttojen toimintaperiaatteet ja taloudellinen merkitys nyt ja tulevaisuudessa".

5.12.

Niku Määttä (ETLA): "Piketty ja moderni makroteoria".

9.12.

Kari Välimäki (Merimieseläkekassan toimitusjohtaja, ent. STM:n kansliapäällikkö): "Sote-soppa – keiton ainekset".

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Ali-Yrkkö, Jyrki

Arvoketjut globalisoituvat – missä elintarvikkeiden arvo syntyy?, Maataloustieteen päivät, Helsinki, 8.1.2014

Suomi kykenee uusiutumaan – faktaa vai fiktiota?, Hämeen kauppakamari, Lahti, 5.2.2014

Suomi globaaleissa arvoverkostoissa, Planmeca Oy, 6.2.2014

Mistä Suomeen lisää työtä?, Mistä Suomeen työtä – seminaari, SDP, Helsinki, 14.2.2014

Työn ja työelämän tulevaisuus, Työttömyysvakuutusrahasto, 27.2.2014

Globaalit arvoverkostot ja politiikka, Valtioneuvoston kanslia, 5.3.2014

Teollinen tulevaisuus, Elinkeinoelämän Keskusliitto, Helsinki, 5.3.2014

Suomi globaalissa kilpailussa – missä arvo syntyy?, Aalto yliopisto, Pienyrityskeskus, yritystutkijoiden koulutusohjelma, 12.3.2014

Digitalisaatio ja globalisaatio – mikä muuttuu?, Isku Oy:n hallitus, 13.6.2014

Global Value Chains – Who creates the value?, EU Twinning project in Macedonia, 1.7.2014

GVCs as an opportunity for Macedonia, EU Twinning project in Macedonia, Skopje, Macedonia, 2.7.2014

Value Creation and Capture, Scuola Superiore de Pisa, Pisa, Italia, 8.10.2014

Suomi globaaleissa arvoketjuissa, Työ- ja elinkeinoministeriö, 23.10.2014

ICT-alan rakennemuutos ja tulevaisuus, Euroopan globalisatiorahasto, Uusimaa, Helsinki, 26.11.2014

Suomen kohtalo – hämmäntävä mysteeri vai selkeä tapahtumaketju?, FICTA, 28.11.2014

Mitä arvoverkostojen globalisoituminen merkitsee politiikalle?, Valtioneuvoston kanslia, Hankkeen väliseminaari, Helsinki, 25.11.2014

Mitä arvoverkostojen globalisoituminen merkitsee politiikalle?, Talousneuvoston kokous, Kesäranta, Helsinki, 10.12.2014

Asplund, Rita

Korkeakoulutus hyödykkeenä, Tampereen yliopisto, KOHA, HALKOS24-ohjelma, 6.2.2014

Onko työmarkkinoilla tilaa kaikille?, Työpolitiikan neuvottelukunta, 23.4.2014

Onko työmarkkinoilla tilaa kaikille?, Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyys- ja yrittäjyysosaston johtoryhmä, 28.4.2014

Vajaakuntoisten ja peruskoulun varassa olevien nuorten työllisyysmahdollisuudet, NORWELL loppuseminaari, ETLA, Helsinki, 28.5.2014

Teknologinen muutos ja eriarvoisuus, osa 1: Työmarkkinoiden kehityssuuntia, kommenttipuheenvuoro, Teknologinen muutos ja eriarvoisuus -seminaari, Kalevi Sorsa -säätiö, 3.11.2014

Onko työmarkkinoilla tilaa kaikille?, Suunto-projektin päätöseminaari, Levi Summit, 20.11.2014

Panelisamtal: Svensk ungdomspolitik – nordiska reflektioner och utblick, Forskarseminarium i Umeå 2014, På väg in: ungdomars liv och försörjning, 15–16.1.2014, Umeå, Sverige, 16.1.2014

Berg-Andersson, Birgitta

Kuluttajahintaindeksin ja muiden hintaindeksien käyttö ennustetoiminnassa, Tilastokeskus, 6.3.2014

Kaitila, Ville

Kauppa- ja investointisopimuksesta EU:n ja Yhdysvaltojen välillä, Eduskunta, Valtiovarainvaliokunta, Työ- ja elinkeinojaosto, 5.3.2014

EU-USA kauppasopimus, Eduskunta, Ulkoasiainvaliokunta, 7.3.2014

GDP Growth in Russia: Different Capital Series and the Terms of Trade, BOFIT, 9.9.2014

EU:n ja Yhdysvaltojen vapaakauppasopimuksen (taloudellisia) vaikutuksia tutkimustiedon valossa, Ulkoasiainministeriö, Pikkuparlamentti, Helsinki, 11.12.2014

Kauhanen, Antti

Luentosarja: Personnel Economics, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu, taloustieteen laitos, 14.1. ja 15.4.2014

An "Opposing Responses" Test of Alternative Promotion Models, HECER Labor and Public Economics Seminar, Helsinki, 28.1.2014

Kommenttipuheenvuoro, FDPE Macroeconomics workshop, 4.2.2014

Paneelikeskustelu: Työ tulevaisuudessa? Millaista työtä tullaan tekemään tulevaisuudessa ja mitä se tarkoittaa amiksille ja Suomelle?, Amis-Dialogin tulosten julkistustilaisuus, 14.2.2014

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Paneelikeskustelu: Vaihtuuko työssä valta? Naisten ja miesten asema työelämän murroksessa?, STTK:n naistenpäivä, 7.3.2014

An "Opposing Responses" Test of Alternative Promotion Models, 17th Colloquium on Personnel Economics, University of Cologne, Seminar of Personnel Economics and Human Resource Management, Cologne, Germany, 20.3.2014

Toimivat tulospalkkausjärjestelmät, Puhutaan palkasta, Rahoitusalan ilta, Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelukunta, 26.3.2014

Suomalaisen työn kilpailukyky tulevaisuudessa, Kestävän talouspolitiikan kurssi 4, Sitra, 8.5.2014

Työn tulevaisuus, Palta ry, 26.5.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, EK, 17.6.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, Pirkanmaan liitto, 22.8.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, August Associates, 29.8.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, Työelämä 2020 -alueverkosto, Uudenmaan ELY-keskus, 15.9.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, Suomen Yrittäjien työmarkkina-valtuuskunta, 19.9.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, Reilusti kohti tulevaisuuden työelämää, 7.10.2014

Suomalaisen työn kilpailukyky tulevaisuudessa, Kestävän talouspolitiikan kurssi 5, Sitra, 9.10.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, Pasilan Rotaryklubi, 11.11.2014

Millaiset ovat tulevaisuuden työmarkkinat?, Kaupan liitto, Arkadia 2015 -valmennusohjelma, 27.11.2014

Tulevaisuuden työmarkkinat, Akavan liittokokousseminaari, 27.11.2014

Millaista osaamista tulevaisuuden työmarkkinoilla tarvitaan?, Tutkijoiden ja kansanedustajien seura TUTKAS, 2.12.2014

Paneelikeskustelu: Ratkaiseeko rakennemuutos palkkaero-ongelman?, Samapalkkafoorumi 2014, Sosiaali- ja terveysministeriö, 4.12.2014

Kotilainen, Markku

EU Policies in a Globalizing World, European Youth Parliament, 11.1.2014

EU:n kehitysvaihtoehdot, Tilastokeskus, 19.5.2014

Suomen makrotalouden ja toimialojen kehitysnäkymät, Työ- ja elinkeinoministeriö, Toimiala online, 21.11.2014

Kulvik, Martti

ICT ja tuottavuuden parantaminen terveydenhuollossa, Perusterveydenhuolto 14 -koulutustapahtuma, Wanha satama, 26.3.2014

Kuusi, Tero

Liquidity Traps under Heterogeneous Expectations, JSBE-tutkimusseminaari, Jyväskylä, 1.10.2014

Voimmeko säilyttää hyvinvointiyhteiskuntaa?, Vasemmiston vanhat toverit, Helsinki, 15.12.2014

Lassila, Jukka

Pensions in Finland: assessing alternative reform proposals, Tilastotieteen tutkimusseminaari, Helsingin yliopisto, sosiaali-tieteiden laitos, 22.1.2014

Longevity, working lives and public finances, 70th Annual Congress of the International Institute of Public Finance, 22.8.2014

Longevity, working lives and public finances, Konjunkturinstitutet, Stockholm, 10.9.2014

Luukkonen, Terttu

Effects of policy on topic selection by university research groups, EU-SPRI Science and Innovation Policy Conference, Manchester, 18–20 June 2014, Manchester Institute of Innovation Research, 19.6.2014

Review of best practices in place at other funding agencies in order to select and evaluate frontier research, ERC Expert Group for Programme Monitoring and Evaluation, Brussels, Belgium, 3.7.2014

Maliranta, Mika

Lähiajan näkymät ja rahoituksen saatavuus pk-sektorin näkökulmasta, kansantalouden tuottavuuskasvun näkökulma, keskustelutilaisuus pk-yritysten tilanteesta ja näkymistä, Valtiovarainministeriö, Smolna, Helsinki, 24.1.2014

Elinkeinot 2024: Kilpailukyyn ja "luovan tuhon" näkökulma, 100 Suomen vauhdittajaa, Momentous, Helsinki, 8.4.2014

Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyö; taloudellisen tutkimuslaitoksen näkökulma, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön syventämisen monivuotisen kehittämisprosessin kick-off -tilaisuus, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Helsinki, 8.4.2014

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Kilpailukyky, tuottavuus ja ”luova tuho”, Varsinais-Suomen sosiaalipartneriristeily, 10.4.2014

Tuottavuus, luova tuho ja innovoivat yritykset, Innovaatioista luovaan tuhoon -seminaari, ETLA, 6.6.2014

Suomen kilpailukyky – mittausta ja tulkintaa, Järjestöekonomistit, Elinkeinoelämän keskusliitto, 10.6.2014

Omistajuus, luova tuho ja talouskasvu, Perheyrittäjäseuran seminaari, 14.8.2014

Kustannuskilpailukyky kasvumenestyksen ehtona – mittausta, osatekijöitä ja tulkintaa, SAK, 5.9.2014

Talouskasvu, kilpailukyky ja luova tuho, YTN:n sidosryhmien seminaari, 11.9.2014

Mistä ja miten taloudellinen kasvu syntyy?, KKV-päivä 2014 – KKV ja kasvun eväät, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, 23.10.2014

Talouden kasvu ja yhteiskunnan hyvinvointi?, Huipulla ja yhteiskunnassa, Helsingin Yliopiston alumniiyhdistys, 20.11.2014

Elinkeinorakenteen muutos ja sen vaikutus innovaatiokykyyn ja pääomien kysyntään?, KINKO, 3.12.2014

Innovation and firm dynamics – sources of differential productivity growth between countries, industries and firm groups, OECD/WPIA, Conference on Entrepreneurship, innovation and enterprise dynamics, 8-9.12.2014, 8.12.2014

Yritystuet, Valtiovarainministeriö, 10.12.2014

Määttänen, Niku

Leskeneläkkeet, tulonjako ja hyvinvointi, Palkansaajien tutkimuslaitos, 29.1.2014

Housing market dynamics with credit and matching frictions, Tutkimusseminaari, Suomen Pankki, 6.3.2014

Pääkaupunkiseudun asuntomarkkinat: taloudelliset perustavoimat, Rakennusfoorumi, 2.9.2014

Yrittäjän verotuksen ongelmakohdat, VATT-päivä, Helsinki, 8.10.2014

Pension reforms and labour supply, Suomen Pankki, 9.10.2014

Nikinmaa, Timo

Suomen rakennemuutos: Mitä, miksi, milloin?, Museot ja rakennemuutos -seminaari, Suomen Museoliitto, Helsinki, 16.1.2014

Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025, Ohutlevypäivät, Teknologiateollisuus ry, Kemi, 21.3.2014

Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025, Teknologiateollisuuden viestintäryhmä, Teknologiateollisuus ry, Helsinki, 28.5.2014

Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025, Teknologiateollisuuden ennakkoinnin ohjausryhmän kokous, Teknologiateollisuus ry, 3.10.2014

Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025, FIMECC Tutkimusvaliokunnan kokous, 10.10.2014

Kone- ja metallituoteteollisuuden visio 2025, Alumiinipäivät, Teknologiateollisuus ry, Turku, 29.10.2014

Pajarinen, Mika

Tekesin rahoituksen vaikutus työn tuottavuuteen, Tekes, 7.11.2014

Rouvinen, Petri

Policy Implications of Global Value Chains, ETLA ”Brown Bag” Seminar, 7.1.2014

Policy Implications of Global Value Chains, The 2nd meeting at Tillväxtanalys, Stockholm, 15.1.2014

Globaalit arvoketjut ja Suomen teollinen tulevaisuus, Suomalaisen teollisuuden tulevaisuus, SDP:n ja palkansaajajärjestöjen teollisuustyöryhmän seminaari, Pron Unitori, 22.1.2014

Ammattien ja ihmistyön tulevaisuus, TEM & AMKE -kehittämisfoorumi 2014, Kalastajatorppa, 23.1.2014

Ammattien ja ihmistyön tulevaisuus, OPET ja OPSIT muutoksen matkassa, Pedagoginen kehittämisspäivä, Business campus, 5.2.2014

Digibarometrin julkistaminen, Digile, Teknologiateollisuus, Verkkoiteollisuus ja Klarna, 6.2.2014

Policy Implications of Global Value Chains, BRIE-ETLA Workshop, Hotel Claremont, Berkeley, 8.2.2014

Digibarometri, Valtioneuvoston kanslia, ICT-seurantaryhmän kokous, 10.2.2014

Globaalien arvoketjujen ja Suomen aseman viimeaikaiset muutokset (pyydetty avauspuheenvuoro; ryhmäkeskustelu), Valtioneuvoston kanslia, ensimmäinen Team Finland -työpaja, 11.2.2014

Digibarometri, Liikenne- ja viestintäministeriö, osastokokous, 14.2.2014

Pieni Suomi suuressa maailmassa, Lions Club Lappeenranta-Kanava, 14.2.2014

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Työn tulevaisuus, SAK, Työelämän muutoksen verkosto, 27.2.2014

Digibarometri 2015?, Valtioneuvoston kanslia, ICT-seurantaryhmän kokous, 3.3.2014

Finnish Microeconomics, IMF mission to Finland, Bank of Finland, 6.3.2014

Ammattien muutos, Metalliliitto, 10.3.2014

Työelämän tulevaisuus ammattien muutoksessa, Tulevaisuuden tutkimuksen seuran Helsingin toimintaryhmä, Tieteiden talo, 11.3.2014

The Great Confusion: The Digital Economy Continues to Surprise, eMBA Forum 2014: Digital economy and digital marketing, Turku School of Economics, 12.3.2014

Muuttuvat ammatit: Mikä väistyy, mitä syntyy?, Neuvottelukuntien talviseminaari, Lappeenranta, videoesitys, 12.3.2014 (kuvattiin ETLassa 6.3.2014)

Suomi globaalissa taloudessa, Team Finland -koulutus, 7.4.2014

Thoughts on (primarily) global value chains, A presentation and a discussion with the key innovation policy stakeholders in Iceland, Rannis, The Icelandic Centre for Research, 10.4.2014

Growth-seeking entrepreneurship: The role of the support system, the keynote speech at the annual award ceremony of the Icelandic Innovation Award, Rannis, The Icelandic Centre for Research, 10.4.2014

Lessons from Case Studies of Global Value Chains, Six Countries Programme, The Innovation Policy Network, Den Bosch, the Netherlands, 14.4.2014

Ammattien ja ihmistyön tulevaisuus, Tulevaisuusfoorumin valmisteleva työpaja, Tekniikan Akatemia, Helsinki, 15.4.2014

Tietoteknistyminen ja nykyammattien tulevaisuus, Elinikäisen oppimisen neuvoston työseminaari, Helsingin yliopisto, 6.5.2014

Tietoteknistyminen ja ammattien katoaminen, Miten työvoiman kysyntä ja tarjonta 2020-luvulla kohtaavat -seminaari, SAK, Helsinki, 7.5.2014

Policy Implications of Global Value Chains, Tillväxtanalys Conference: Global Value Chains & Sweden, Stockholm, Sweden, 8.5.2014

Digibarometri 2014: Huipputason edellytyksillä keskinkertaisia tuloksia. Miten tästä eteenpäin?, Teleforum ry ja Teknologia-teollisuus ry: Mitä mobiilissa tapahtuu? -seminaari, 15.5.2014

Pyydetty puheenvuoro opetus- ja viestintäministeri Krista Kiurun pyöreän pöydän lounaskeskusteluun Säätytalolla, 15.5.2014

Teknologia ja työllisyys, IBM:n opiskelijajohtajien kutsuvierailaisuus: Teknologian vaikutus työelämään -työpaja, 16.5.2014

Global Value Chains: Implications for Small Open Economies, Working Group on how more domestic companies can become part of the supply chain of foreign multinational companies, Skopje, Macedonia, 19.5.2014

ICT development in Finland and global insights, VINNOVA, Sweden's Innovation Agency: The Nordic Leadership in ICT -seminar, 21.5.2014

Teollisuuden tulevaisuuden työpaikoista suhteessa muihin toimialoihin, Helsingin seudun kauppakamarin teollisuusvaliokunta, 3.6.2014

Tekesin rahoituksen vaikutus työn tuottavuuteen, Tekes-esitely, 4.6.2014

Ammattien, koulutuksen ja työn tulevaisuus, Ammatillisen koulutuksen talousjohdon neuvottelupäivät, FCG Koulutus Oy, Helsinki, 11.6.2014

EVA Analyysin ja Faktan esittely julkistamistilaisuudessa, 12.6.2014

Tekesin rahoituksen vaikutus työn tuottavuuteen, TEM-Tekes-tulosohjaustiimi, 26.6.2014

Työn tulevaisuus ja ammattien muutos haastavat koulutuksen, Tutkinto- ja koulutustoimikuntien työnantajajäsenten seminaari (järjestäjänä EK), Porvoo, 21.8.2014

Gloaali kilpailukyky, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun alumnipäivä, Helsinki, 22.8.2014

Suomi, globalisaatio ja teollisuus, Toimialojen erityispiirteet -kurssi, Tuotantotalous, Aalto-yliopisto, 11.9.2014

Kasvu- ja elinkeinoelämä Suomessa, Helsingin seudun kauppakamarin talous- ja veroasiain valiokunta, 17.9.2014

Työ, tuotanto ja ammatit digitaalisessa murroksessa, Koulutustoimikuntien ennakointikoulutus II, Opetushallitus, Helsinki, 17.9.2014

Nordic Leadership in ICT, VINNOVA/Tekes ICT evaluation and research workshop, Stockholm, 23.9.2014 (yhdessä Eric Giertzin ja Annika Ricknen kanssa)

Digitaalinen murros, KuntaPro-päivä, Tampere, 25.9.2014

Comments on the talk "Secular stagnation: Implications for the Eurozone" by Coen Teulings, Sitra's Leadership Training for Sustainable Economic Policy, Porvoo, 9.10.2014

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Korkeakoulutettujenkin työt ja osaaminen digitalisaation pyörteessä, Elinkeinoelämän keskusliitto, Korkeakouluopetus digiaikaan -sparraustilaisuus, 5.11.2014

Syvenevän digitaalisuuden vaikutukset työhön ja osaamiseen, Tekniikan yliopistoforum, TEK & Teknologiaeollisuus, Hämeenlinna, 3.12.2014

Seppälä, Timo

The Life of an Industrial Innovation: Who Captures Value?, Aalto yliopisto, Espoo, 21.1.2014

Global Value Chains: Business & Industrial Services, and Digitalization, Ministry for Foreign Affairs of Finland, Helsinki, 28.2.2014

One Ring to Unite Them All: The Smart device, the Cloud and Convergence, Aalto yliopisto – Kauppakorkeakoulu, 18.3.2014

Työ (toimialat) murroksessa – mahdollisuus salolaiselle ICT osaamiselle, tulevaisuusseminaari, Salon kaupunki, 20.3.2014

The Tower of Babel Is Being Rebuilt: Business Strategies in (Mobile) Internet, Aalto Roundtable for Industrial Internet, 2.4.2014

Miten arvoketjut muuttuvat, missä jalostusarvo syntyy – tehtaanjohdon näkökulma, AaltoPro, 8.5.2014

Globaalit arvoketjut pk-yrityksen näkökulmasta, Aalto yliopisto, Pienyrityskeskus, 27.8.2014

Screwdriver Economics: Exports and Domestic Value Added, Valtiovarainministeriö, 4.9.2014

Global Manufacturing: How to map and understand its role in a national economy?, Aalto yliopisto, 24.9.2014

Näkökulmia globaaleista arvoketjuista, Teknologiaeollisuus ry, 8.10.2014

Näkökulmia digitaalisesta konvergenssista, Työ- ja Elinkeino-ministeriö, 9.10.2014

Digital disruption: global value chains and services, Aalto yliopisto, 14.10.2014

Globaalit arvoketjut ? Mihin Suomessa kannattaa erikoistua?, Uudenmaan liitto, 20.11.2014

Global Value Chains: Lessons from 44 grass root cases, University of Bocconi, 29.9.2014

Suni, Paavo

Suomen vuoriteollisuus muuttuvassa maailmassa, Vuoriteollisuus ry, 28.3.2014

Ferrous raw material prices' outlook, AIECE WG MEETING, ETLA, 21.4.2014

Pulp Market outlook, AIECE WG, ETLA, 23.4.2014

The US shale energy boom and the price of fossil energy, 2nd International Symposium on Energy Challenges and Mechanics, University of Aberdeen, 20.8.2014

Moderator, Shale gas, strategic perspectives, 2nd International Symposium on Energy Challenges and Mechanics, University of Aberdeen, 21.8.2014

Ferrous raw material prices' outlook, AIECE WG on Commodity Prices and World Trade, Stockholm, 23.10.2014

Wood pulp price outlook, AIECE WG on Commodity Prices and World Trade, Stockholm, 24.10.2014

World Commodity Prices: A sharp decline bottoming?, AIECE General Meeting, Brussels, 6.11.2014

USA:n liuske-energian kasvu ja energiamarkkinoiden muutos, Kiinassa vaikuttaneiden yritysjohtajien keskusteluryhmä, Helsinki, 27.11.2014

Tahvanainen, Antti

It's not science fiction. It's DARPA, ELSA-toimijatapaaminen, Etelä- ja Länsi-Suomen ELY-keskukset ja maakuntien liitot, Tampere, 16.1.2014

Financial Innovation for Industrial Renewal, Cleen Oy:n t&k-johtokunnan kokous, Helsinki, 5.6.2014

Financial Innovation for Industrial Renewal, Tekesin johtoryhmän kokoontuminen, Helsinki, 9.6.2014

Financial Innovation for Industrial Renewal, ETLA Meeting on Sustainable Industrial Renewal, Nordic-China Sustainable Development Conference, 19.8.2014

Älykankaita & kukkamekkoja, Tekstiili- ja vaatetusteollisuus Finatex ry:n Strategiatyöpaja, 27.8.2014

Tekstiilihuoltoalan tulevaisuuden haasteet, FinnClean messut, 30.9.2014

Financial Innovation for Industrial Renewal, Global Cleantech Cluster Association Managers' Meeting 2014, Lausanne, Sveitsi, 3.12.2014

Liite 6 Esitelmiä ja alustuksia

Valkonen, Tarmo

Väestön ikääntymisen kansantaloudelliset vaikutukset, Sosiaalipolitiikan luento, HY, 18.2.2014

Improving the efficiency of a welfare state, EDRC Seminar: Growth, Employment and Welfare – Nordic lessons and perspectives, OECD, 11.6.2014

Pension reforms: Longevity and retirement age, International Institute of Public Finance, 23.8.2014

Työeläkejärjestelmän taloudellinen kestävyys, Asiantuntijana työeläkealalla -valmennus (8.–9.10.), ETK, 9.10.2014

Fiscal devaluation, Mallitarkasteluja rakenneuudistusten vaikutuksista ja talouspolitiikan valinnoista, Suomen Pankki, 5.11.2014

Vuoden 2017 eläkeuudistus, Työeläkkeiden rahoitus -kurssi, ETK, 26.11.2014

Finland: Incentives for a prolonged working life, Flexible retirement following the Scandinavian Model, Bertelsmann Stiftung and Konrad-Adenauer-Stiftung, Deutscher Bundestag, Berlin, 1.12.2014

Valmari, Nelli

Estimating production functions of multiproduct firms, VATT-viikkoseminaari, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, 27.3.2014

Estimating production functions of multiproduct firms, 11th CEPR School in Applied Industrial Organization, Centre for Economic Policy Research, 21.5.2014

Vihriälä, Vesa

Globalisaatio, teknologian muutos ja Suomen talousnäkymät, Hallituksen seminaari, Aalto-yliopisto, Otaniemi, 13.1.2014

Globalisaatio, teknologian muutos ja Suomen talousnäkymät, avauspuheenvuoro, Sitran Kestävän talouspolitiikan johtamiskurssi, Majvik, 21.1.2014

Maaailma, Eurooppa ja Suomi – mihin olemme menossa, Asuntomarkkinat 2014 -huippuseminaari, Suomen Asuntotietokeskus, Helsinki, 30.1.2014

Talousnäkymät ja julkinen talous, Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumi, Silja Symphony, 12.2.2014

Näkökulmia hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan, MTK:n aamuseminaari, MTK, Helsinki, 18.2.2014

Talouskasvu, hyvinvointi ja julkinen sektori, Vihreiden eduskuntaryhmä, Eduskunta, Helsinki, 18.2.2014

The Nordic model, Kestävä pohjoismainen hyvinvointi -ohjelman tapaaminen, STM, Helsinki, 3.3.2014

Julkisen talouden sopeuttaminen, Keskustan talouspolitiikkar ryhmä, Eduskunta, Helsinki, 4.3.2014

Suomen talouden näkymät, Tikli Oy:n johtoryhmä, Levi, 15.3.2014

ETL:n talousennuste, PTH 14 – Perusterveydenhuollon koulutustapahtuma, Messukeskus, Helsinki, 26.3.2014

Pohjoismaisen mallin haasteet, Ekonomistiseminaari, Saari-selkä, 29.3.2014

Euroopan ja Suomen talousnäkymät, Tampereen normaali-koulu, Tampere, 29.4.2014

Rahapolitiikan välineet ja makrovälineet, kommenttipuheenvuoro, Suomen Pankin rahapolitiikkaseminaari, Suomen Pankki, Helsinki, 30.4.2014

EMU:n suunta: pankkiunioni vs. fiskaaliunioni, Boardman-verkosto, Helsinki, 15.5.2014

Euroopan ja Suomen talouskehitys, Helsingin OP-pankki, Helsinki, 15.5.2014

Den nordiska modellen – utmanad men kapabel till reform, NORWELL-kirjan esittely Pohjoismaiden ministerineuvoston seminaarissa, Reykjavik, Islanti, 21.–22.5.2014

The Nordic model – challenged but capable of reform, Nordic meeting on labour market challenges, EK, Helsinki, 26.5.2014

Taxation in the Nordics, Pohjoismaiset verouudistukset, kommenttipuheenvuoro, Hanasaari, Espoo, 9.6.2014

Achieving high productivity in the Nordic welfare states, EDRC Seminar: Growth, Employment and Welfare, OECD, Paris, 11.6.2014

Suomen kasvu- ja sopeutumisongelmista, Hallituksen seminaari, Helsinki, 22.8.2014

Suomi - mallioppilas vai EU:n keskikastia?, EVA Business Fellows -lounasalustus, Helsinki, 5.9.2014

Kilpailukyky Suomen talouden haasteena, Päättäjien metsäakatemiat: ”Kilpailukyky Suomen teollisuuden haasteena”, Majvik, 10.9.2014

EU:n tulevaisuus, Paasikivi-Seura, Joensuu, 16.9.2014

Euroopan ja Suomen talousnäkymät, Energiategollisuus, Helsinki, 18.9.2014

Liite 6   Esitelmiä ja alustuksia

Innovaatiot ja kilpailukyky, Kristillisdemokraattien seminaari, Eduskunta, Helsinki, 13.10.2014

Suomen talouden tilanne, Komi-ryhmä, Helsinki, 14.10.2014

ETLA ja Suomen talouden näkymät, Finanssialan keskusliitto, Helsinki, 18.11.2014

Talousnäkymät, Pörssisäätiön Pörssi-ilta, Pörssitalo, Helsinki, 24.11.2014

Ekonomi, konkurrenskraft och välfärd – vad händer nu?, Framtidsforum, Hanaholmen, Esbo, 27.11.2014

Venäjän talous ja Suomi, Milltonin Venäjäkirjan julkistamis-seminaari, Helsinki, 1.12.2014

Oppositionens alternativa budgetförslag, Ekonomiska samfundet, Hanken, Helsingfors, 3.12.2014

Talouden näkymät ja talouspolitiikka, Suomen tulevaisuuden näköaloja -seminaari, Helsinki, 5.12.2014

Liite 7 Asiantuntijatehtävät

ASiantuntijatehtävät

Jyrki Ali-Yrkkö

Strategisten tutkimusavausten evaluointi, Tekes

Osallistuminen paneelikeskusteluun, Digitalisaatio, OP-säätiön tilaisuus, 11.2.2014

Osallistuminen paneelikeskusteluun, Huoltovarmuuden haasteet ja keskinäisriippuvuus, Ulkopoliittinen instituutti, 11.6.2014

Osallistuminen paneelikeskusteluun, Innovaatiojohtamisesta ratkaisu alisuoriutumiseen -seminaari, Sitra, Tekes, Teknologia-teollisuus ry, 3.12.2014

Osallistuminen paneelikeskusteluun, Globalisaatio, digitalisaatio ja työn tulevaisuus, työministeri Lauri Ihalaisen Työn tulevaisuus -seminaari, 5.5.2014

Rita Asplund

Konferenssin järjestäjä/session vetäjä, Utdanningskonferansen 2014 – Sammen om endring, Sesjon D: Hvordan lykkes på vei til videre utdanning og arbeid?, Norges forskningsråd, Oslo, 17.11.2014

Käsikirjoituksen arviointi, työnantajien tarjoama koulutus, International Journal of Manpower, Emerald

Käsikirjoituksen arviointi, miesten ja naisten väliset palkkaerot, Labour Economics, Elsevier

Käsikirjoituksen arviointi, erityisopetuksen vaikutus toiselle asteelle siirtymiselle, Learning and Individual Differences, Elsevier

Ville Kaitila

Referee, Economics of Innovation and New Technology, Routledge

Referee, The Journal of International Trade & Economic Development, Routledge

Antti Kauhanen

Jäsen, Maisteriohjelmaryhmä, Taloustieteen laitos, Aalto-yliopisto

Jäsen, Työelämä 2020 -hankkeen tiedeverkosto

Osallistuminen paneelikeskusteluun, Naisten ja miesten muuttuva asema työmarkkinoilla, työministeri Lauri Ihalaisen Työn tulevaisuus-seminaari, 5.5.2014

Asiantuntijalausunto rahoitushakemuksesta, Työsuojelurahasto, 17.4.2014

Käsikirjoituksen arviointi, International Journal of Production Economics, Elsevier

Käsikirjoituksen arviointi, Applied Economics, Taylor & Francis

Käsikirjoituksen arviointi, Industrial & Labor Relations Review,

Käsikirjoituksen arviointi, Social Science and Medicine, Elsevier

Käsikirjoituksen arviointi, International Journal of Manpower, Emerald

Markku Kotilainen

Jäsen, Laaja OECD-ryhmä, Ulkoasiainministeriö

Jäsen, EU-asiantuntijaryhmä, Valtioneuvoston kanslia

Jäsen, TT-komission talous- ja yhteiskuntatieteiden ryhmä, Suomen Akatemia

Jäsen, EU koordinaatioryhmä, Valtiovarainministeriö

Jäsen, Eurooppalaisten tutkimuslaitosten EUROFRAME-ryhmä, steering committee

Jäsen, EUROFRAME-konferenssi 2014, scientific committee

Terttu Luukkonen

Member, the program committee of STI ENID (Science and Technology Indicators & European Network of Indicator Designers) 2014 conference: Context Counts, 3–5 September 2014

Järjestäjä, Universities and the Economy: Challenging models of knowledge transfer, workshop, 7.3.2014

Hakemusten arviointi, VINNOVAs program 2014 "Universitets och högskolornas strategiska utveckling av samverkan", 21.–22.5.2014 ja 26.–27.5.2014

Hakemusten arviointi, VINNOVAs program 2015 "Universitets och högskolornas strategiska utveckling av samverkan", 18.–20.11.2014, päätöskokous 21.11.2014

Vastaväittäjä, YTM Elina Latén väitöskirja "Cultural and contextual shaping of scholarly communication – Publishing and reading practices in Finnish state research institutes", Tampereen yliopisto, informaatiotieteiden yksikkö, 14.11.2014

Mika Maliranta

Professori (osa- ja määräaikainen), Jyväskylän yliopiston kaupakorkeakoulu, -31.12.2014

Johtokunnan jäsen, Kuluttajatutkimuskeskus, -31.10.2015

Liite 7 Asiantuntijatehtävät

Niku Määttänen

Koordinaattori, Hecer macro workshop, 4.2.2014

Discussion Leader, OECD Forum, 5.5.2014

Petri Rouvinen

Jäsen, Teknologiateollisuuden Innovaatio- ja osaamislinjaus 2020 -työryhmä, Teknologiateollisuus ry, 7.3.2014–5.12.2014

Osallistuminen paneelikeskusteluun, Globalisaatio, digitalisaatio ja työn tulevaisuus, työministeri Lauri Ihalaisen Työn tulevaisuus -seminaari, 5.5.2014

Osallistuminen paneeliin, Uuden aallon kohtaamisia: Digi-johtaminen ja työn murros, Finlandia-talon pr-tapahtuma, 27.5.2014

Reviewer, Halme, K., Lindy, I., Piirainen, K. A., Salminen, V., & White, J. (Eds.). (2014). Finland as a Knowledge Economy 2.0: Lessons on Policies and Governance. Washington, D. C.: International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank.

Timo Seppälä

Referee, Industry and Corporate Change, Oxford Journals

Paavo Suni

Co-chairman, AIECE WG on commodity prices and world trade

Chairman, AIECE WG on Commodity prices

Member, AIECE steering board, -31.12.2015

Antti Tahvanainen

Innovaatiotyöpajan fasilitointi, Hämmennyksestä visioon, ABB:n sisäinen kehitystyöpaja, 24.3.2014

Ideointityöpajan fasilitointi, From fuzzy to vision, ABB:n tuottaman ideointityöpajan fasilitointi, 1.12.2014

Paneeliasiantuntija, Bridging the funding gap between institutional investors and SMEs, 5th Cleantech Investing Seminar 2014, Lausanne, Sveitsi, 3.12.2014

LAUSUNNOT JA KUULEMINEN

Jyrki Ali-Yrkkö

Suomen teollisuuspolitiikka, TEM, 29.1.2014

EU:n IPR-direktiivin ratifiointi, Bird&Bird -asianajotoimisto, 6.2.2014

Yritysten kansainvälistä toimintaa koskevien tilastojen parantaminen, VNK, 14.10.2014

Antti Kauhanen

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko: kestäväällä kasvulla hyvinvointia, Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, 25.2.2014

Markku Kotilainen

Kehysbudjetti, Eduskunnan talousvaliokunta, 22.4.2014

Arvioita Suomen talousnäkymistä ja talouspolitiikasta, Valtiovarainvaliokunnan julkinen kuuleminen, 21.10.2014

Niku Määttänen

Eläkeuudistus 2017, Talousneuvosto, 15.10.2014

Tarmo Valkonen

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjavero-lain 14 ja 19 a §:n sekä perintö- ja lahjavero-lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta, Valtiovarainvaliokunnan verojaosto, 6.10.2014

Vesa Vihriälä

Joint issuance of debt and moral hazard, Public Hearing on Debt Redemption Fund and Eurobills, European Parliament, Brussels, 1.4.

Tulevan komission ohjelmaan vaikuttaminen, Valtiovarainvaliokunta, Eduskunta, 13.5.

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta, Valtiovarainvaliokunta, Eduskunta, 16.5.

Komission tiedonanto: älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua edistävän Eurooppa 2020 -strategian arviointi, Suuren valiokunnan jaosto, Eduskunta, 12.11.

Liite 8 Tuloslaskelma ja tase

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Varsinainen toiminta		
Tuotot		
Projektituotot	2 512 872.73	2 165 305.10
Muut tuotot	305 158.40	287 093.29
Tuotot yhteensä	2 818 031.13	2 452 398.39
Kulut		
Henkilöstökulut	3 031 385.75	2 680 240.65
Poistot	15 199.10	17 966.31
Muut kulut	1 199 263.37	1 350 492.56
Kulut yhteensä	4 245 848.22	4 048 699.52
Tuotto-/kulujäämä	-1 427 817.09	-1 596 301.13
Varainhankinta		
Tuotot		
Kannatus- ja jäsenmaksut	611 000.00	704 000.00
TT-säätiön lisärahoitus	775 000.00	760 000.00
Muut avustukset	75 000.00	75 000.00
Tuotto-/kulujäämä	33 182.91	-57 301.13
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-74 630.24	-81 035.76
Yleisavustukset	235 000.00	235 000.00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	193 552.67	96 663.11
Tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	45 597.28	53 898.88
Sijoitukset	1 067 431.64	1 067 431.64
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 113 028.92	1 121 330.52
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset	170 000.00	130 466.46
Lyhytaikaiset	461 304.30	687 094.73
Rahat ja pankkisaamiset	1 934 038.89	1 714 282.10
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 565 343.19	2 531 843.29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 678 372.11	3 653 173.81
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Arvonkorotusrahoitus	1 000 000.00	1 000 000.00
Edellisten tilikausien ylijäämä	728 886.98	632 223.87
Tilikauden ylijäämä	193 552.67	96 910.78
Oma pääoma yhteensä	1 922 439.65	1 729 134.65
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	291 667.00	441 667.00
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 464 265.46	1 482 372.16
Vieras pääoma yhteensä	1 755 932.46	1 924 039.16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 678 372.11	3 653 173.81

